

Informační leták

Kněžského bratrstva sv. Pia X.

Draží věřící,

v nadcházejícím roce si mimo jiné připomeneme 420 let od vydání buly *Magnus Dominus et laudabilis nimis* potvrzující sjednocení ukrajinsko-běloruské pravoslavné církve s Církví katolickou papežem Klementem VIII. V roce 1596 došlo k ratifikaci unie na synodu v Brestu Litevském, na území pod vládou polsko-litevských králů. Tato znamenala jednotu Slovanů východní liturgie s katolickou Církví, byla naplněním dědictví Cyrilometodějského. Největším světce unie byl sv. Josafat, který jako kněz a biskup byl rozhodným zastáncem této jednoty, zavražděn pravoslavnými schismatiky se stal mučedníkem unie. Jeho mučednická smrt přinesla požehnání, a tak se koncem osmnáctého století rozrostl počet sjednocených věřících v této oblasti na cca 12 miliónů věřících.

Pronásledování unie v ruském záboru Polska rozpoutala carevna Kateřina II., ochotným nástrojem této mocenské zvůle bylo ruské pravoslaví, od vlády Petra Velikého zbaveno patriarchátu a po protestantském způsobu řízeno generálním synodem za předsednictví carova zástupce. Pronásledování pokračovalo za carů Mikuláše I. a hlavně Alexandra II., řeckokatolíci byli mučeni a různými způsoby vražděni, velkých „zásluh“ si v tomto dobyli kozáci.

Další vlnu nenávisti proti unii znamenal bolševismus, který začal s krvavým pronásledováním ihned po obsazení východního Polska v roce 1939 v důsledku paktu Ribbentrop-Molotov, toto pronásledování pokračovalo po II. světové válce na celém území pod sovětskou nadvládou.

Tak se stala předmětem pronásledování i řeckokatolická Církev v bývalém Československu, která vznikla Užhorodskou unií z roku 1646 na východních územích Habsburské monarchie. Při pronásledování unie byla již tradičně využita pravoslavná církev. V roce 1945 při jednání české eparchie (od svého založení odpadlým katolickým knězem Matějem Pavlíkem – biskupem Gorazdem se nacházela pod srbskou jurisdikcí) bylo usneseno následující: „Stávající poměry nás přímo nutí přijati moskevskou jurisdikci a dáti se pod ochranu obrozené ruské církve pravoslavné. ... Tvoří se dva světy křesťanství římského a slovanského. K tomu přistupuje u nás nebezpečí unionismu.“ (Hlas pravoslaví, 7-8, 1945, s. 60 n.) Ruská pravoslavná církev byla po krvavé koupeli bolševického pronásledování veškerého náboženství „obrozena“ agenty NKVD a „křesťanství slovanské“ v tomto pojetí se stalo jedním z podpůrných pilířů stalinismu. Usnesení české eparchie v Olomouci bylo první předzvěstí toho, co následovalo po únoru 1948, kdy akce „K“ – likvidace klášterů a pronásledování římskokatolické Církve – probíhala ruku v ruce s akcí „P“ – pravoslavizací a totální likvidací řeckokatolické Církve, která byla komunistickou mocí zakázána. Její duchovní prošli vězněním, někteří se stali mučedníky, jako bl. Pavel Petr Gojdič a bl. Metoděj Dominik Trčka. Před Únorem byla většina křesťanů východního obřadu na Podkarpatské Rusi a na Slovensku sjednocena, pravoslavných byla menšina. V důsledku tvrdého a

krvavého pronásledování část řeckokatolíků alespoň dočasně odpadla k pravoslaví (někteří se později do Církve vrátili), o těch, kteří obstáli, můžeme právem říci, že se jedná o Církev mučedníků.

Následkem koncilu však modernistický Řím pro tuto věrnost církevní jednotě nemá dostatečné uznání, naopak se dosud ostudně podbízí sovětizovanému pravoslaví. Tento postoj byl základem Casarolihovo východní politiky, je základem i současného ekumenismu, kdy si moderní Řím nenechá ujít žádnou příležitost vyjádřit vzájemnost s ruským pravoslavím a solidaritu s jeho organizacemi pořádanými akcemi (viz zářijová zdravotní předsezení Papežské rady pro rodinu arcibiskupa Paglia konferenci „Vícečetná rodina a budoucnost lidstva“, která proběhla v duchu ekumenické či spíše humanistické vzájemnosti)¹. Vrcholem všeho je Balamandská deklarace z roku 1993, kde se unionismus pejorativně označuje „proselytismem“ –

¹ Obecně platí zásada „Bonum ex integro, malum ex quocumque defectu“, tedy dobro je v integrální celistvosti, zlo vzniká z nějakého porušení. Budoucnost lidstva závisí tedy na přijetí království Kristova a s ním neodlučitelně spojeném přijetí plnosti zjevené morálky, tedy pojetí rodiny dle učení katolické Církve. Pro katolíka péče o budoucnost lidstva znamená vždy misijní úsilí, kdy přirozená dobra slouží dobru nadpřirozenému. Naopak slouží-li samy o sobě přirozeně dobré věci zlu, nelze je považovat za celkově dobré. Proto nejsou např. dobrem jako takovým vzorné muslimské rodiny, které vychovávají věrné bojovníky proti křesťanství. Dobrou rodinou je ta rodina, která je uspořádána dle správných principů. Pravoslaví připouští rozluky manželství a „další manželství“, což vede k destrukci manželské morálky a rozvratu rodin. To nemá s Bohem ustanoveným principem manželství nic společného, shoduje se to spíše s pojetím liberálním a komunistickým. Obdobně chápe manželství většina ostatních sekt. Islám s mnohoženstvím, s naukou o méněcenném postavení ženy a prodejem žen nemá s Bohem ustanoveným zákonem nic společného.

Vytvářet zdání společného úsilí o „obnovu rodin pro budoucnost lidstva“ s pravoslavím, islámem, judaismem, příslušníky různých sekt a humanistických organizací silně připomíná „společnou modlitbu za mír“ organizovanou Janem Pavlem II. v Assisi. Obě stojí na falešných principech a iluzích, i když některé dílčí myšlenky nemusí být nepravdivé.

Závěrečná výzva konference je adresována „Všem lidem dobré vůle (sic!): náboženským vůdcům, architektům veřejného mínění, představitelům profesních organizací, ženských organizací a organizací mládeže, Valnému shromáždění OSN, hlavám států a zákonodárných orgánů a masmédiím.“ Dobrá vůle předpokládá otevřenost plnosti zjevené pravdy a při setkání s ní její přijetí. Dobrá vůle v žádném případě není mile vstřícná usměvavost vůči každému bez ohledu na jeho názory a falešné principy, které zastává. V textu se dočteme, že: „Zachování lidstva závisí na systému rodinných a příbuzenských vztahů, které vznikají manželskými svazky mezi mužem, ženou a dětmi, které se jim narodí. Toto a pouze toto je zajistit reprodukci, stabilitu a pokračování lidské civilizace ... To je chápání rodiny, které obsahuje Všeobecná deklarace lidských práv, přijatá OSN v roce 1948. Podobné chápání odráží ústavy více než 100 zemí a harmonizují s ním posvátné spisy mnoha náboženství. Toto chápání je zdrojem filosofie a tvorby humanistů a myslitelů minulosti, stejně jako současné doby.“ (<http://hnutiprozivot.cz/?a=72&id=2376>, http://ceskapozice.lidovky.cz/rusko-nasi-svobodu-neohrozuje-zapad-se-o-ni-pripravuje-sam-pa9-/tema.aspx?c=A140922_132422_pozice-tema_lube). Toto naturalistické, humanistické a zednářské pojetí je však naprosto neslučitelné s katolickou vírou a jako katolíci nesmíme postupovat dle zásady „účel svěť prostředky“.

to je zrada katolické víry, zrada všech katolických spolubratří východního obřadu. Pozitivní reakce pravoslaví není nic překvapivého, vždyť nenávisť k unii patří k tradici ruského pravoslaví a současnému ruskému pravoslaví stojí v čele bývalý agent KGB patriarcha Kirill.

Jako katolíci tradice jdeme a chceme jít cestou věrnosti dílu cyrilometodějskému, jehož uskutečněním je jednota jak západních, tak východních křesťanů se Svatým stolcem v plnosti katolické víry. Je nám proto radostí, že naše Kněžské bratrstvo spolupracuje s Bratrstvem sv. Josafata Kunceviče (bratrstvo katolických kněží východního obřadu na Ukrajině) a našimi spolubratry jsou všichni katolíci kněží východního obřadu, za které se modlíme, aby nepodlehli nebezpečím přicházejícím z liberálního Říma a aby stáli jako stráž věrnosti katolické Církvi proti východnímu schismatu. Co se týče pravoslavných křesťanů, modleme se za jejich obrácení, modleme se, aby potomci těch, kteří prošli krvavou koupelí bolševického pronásledování, v ní našli koupel očištění k naplnění milostí v jednotě jediné Církve Kristovy.

Ale na akcích pořádaných pod taktovkou pravoslaví, které je bytostně protikatolické, jako katolíci účast brát nemůžeme. A spolupracovat s bývalými posluhovači sovětského režimu, kteří naprosto neprojevují lítost nad svou minulostí, žádné pokání nečiní, naopak bezostyšně setrvávají ve svých úřadech, to by bylo, jako bychom chtěli obnovovat víru, morálku a rodinný život s pohrobky Plojharovými.

Žalm 74., verš 7. praví: „Ani od východu, ani od západu, ani od hor pouště nepřijde povýšení, neb Bůh soudce jest.“ Jsou to slova velmi aktuální i pro současnou dobu. Na východě dnes převládá sovětizované pravoslaví, v době komunismu fungující jako podřadná součást režimu, svojí přítomností prezentující „náboženskou svobodu“ a udávající ideologicky nepřizpůsobivé křesťany obdobně jako u nás Pacem in terris, přetvořené v hlavní státní ideologickou oporu plně oddanou politické moci. Přes jisté konzervativní rysy to s nadějí pro katolictví nemá nic společného.

Když Panna Maria hovoří o obrácení Ruska po jeho zasvěcení svému Neposkvrněnému Srdci, znamená to obrácení ke katolické Církvi v duchu sv. Josafata a všech věrných katolíků východního obřadu, čemuž zatím naprosto nic nenasvědčuje. Sv. Maxmilián Kolbe viděl jako znamení návratu schismatického východu a obrácení Ruska nad Kremlem Immaculatu – dosud tam září rudé hvězdy ve společenství pravoslavných křížů.

Levicově rozložený západ, byť se z části odvolává na své křesťanské kořeny, už nemá v důsledku revoluce Koncilu katolické politické síly, které by bojovaly za sociální království Kristovo a byly hrází proti šíření mravního marasmu.

„Z hor pouště“ pak přichází v určitých aspektech také konzervativní islám a judaismus, setkáváme se s nimi jak při pravoslavných, tak při západních ekumenických podnicích, ale vzhledem k jejich falešným náboženským a morálním principům a nenávisti vůči všemu autenticky katolickému od nich očekávat

jakýkoliv pozitivní vliv na obnovu křesťanské společnosti, byť v oblasti přirozené, opravdu nelze.

Pro obnovu a povýšení svaté Matky Církve lidsky viděno nadějí nemáme, nadějí lidskou, nadějí v pozemské prostředky, v nichž bychom mohli najít pomoc. Ale přesto platí, že „brány pekelné ji nepřemohou“, proto se musíme snažit o to nejlepší, co je možné, ale bez nepřijatelných kompromisů. Tradice je setbou, je zrnkem hořčičným jak na západě, tak na východě. Naší povinností je pečovat o svěřené, o to prosíme, za věrnost v této věci se modleme a v postním čase se zkoušejme, a kde nutno, uspořádáme svůj život jak v přirozené, tak nadpřirozené rovině.

S kněžským požehnáním

P. Tomáš Stritzko FSSPX

Poznámky k dějinám unie

Uzavření Brestské a Užhorodské unie

Od počátku 16. století působil v Polsku a na Litvě jezuitský řád, který v tomto prostoru zakládal řádové domy, školy a pořádal lidové misie. Díky příkladu, obětavosti a vlivu kněží Tovaryšstva Ježíšova², komplikované situaci cařihradského patriarchy, živení pravoslavi v porovnání s rozvojem katolicismu³ a v neposlední řadě i touze po obnovení jednoty mystického Těla Kristova dospěla pravoslavná ukrajinsko-běloruská hierarchie k rozhodnutí přijmout jednotu s Římem a stát se součástí katolické Církve. Vliv na toto rozhodnutí mělo i založení moskevského patriarchátu roku 1589. Pravoslavná ukrajinsko-běloruská církev se sjednocením

² O přijetí sjednocení se významně zasloužili dva jezuité. První z nich byl Antonio Possevino, osobní sekretář generálního představeného jezuitského řádu Everarda Mercuriana, diplomat, znalec severní a východní Evropy. Pobýval na dvoře cara Ivana Hrozného jako vyslanec. V jeho doprovodu do Moskvy se nacházel i český jezuita Ondřej Modestin. Své zážitky z Ruska popsal Possevino v knize *Muscovia* (Vilno 1586). Druhým významným jezuitou spjatým s uzavřením sjednocení byl polský jezuita Piotr Skarga, dvorní kazatel polského krále Zikmunda III. Vasy a jedna z nejdůležitějších postav protireformace v Polsku, který s Possevinem založil roku 1579 jezuitskou vysokou školu ve Vilně. Co se týče přítomnosti jezuitů v Rusku, o sto let později, na konci 17. století, povolil car na určitou dobu přítomnost jezuitů v tzv. Německé Slobodě v Moskvě, aby se starali o potřeby tamních katolíků. Mezi jezuity bylo i několik otců z české provincie. Významným svědectvím o Rusku té doby zanechal český jezuita Jiří David ze Zdic v knize *Novodobý stav Velké Rusi neboli Moskevská*, Olomouc 2008.

³ Mezi prostými věřícími a duchovními převládala velká nevzdělanost a církevní život se ohraničoval na přísné posty. Jediným životaschopným prvkem byla bratrstva, která zakládali měšťané, což však vedlo ke konfliktům mezi věřícími a duchovními. Vzdělanější Ukrajinci či Bělorusové přestupovali k protestantismu nebo římskému katolicismu.

pokusila vymanit se z despotickeho moskevského vlivu a začlenit se do kulturní a politické sféry západu.

V prosinci 1595 vyznali zástupci pravoslavné ukrajinsko-běloruské hierarchie, vladiměřský biskup Ipatij Potij a lucký biskup Kyrylo Terleckyj, před papežem Klementem VIII. v Římě katolickou víru a uznali svrchovanost římského papeže jménem celé ukrajinsko-běloruské pravoslavné církve. Toto sjednocení bylo potvrzeno papežskou bulou *Magnus Dominus et laudabilis nimis* a v domácím prostředí pak bylo ratifikováno na synodu v Brestu v říjnu 1596⁴. Papež zaručil zachování byzantské liturgie, juliánského kalendáře a východních tradic a především nezávislost hierarchie byzantského obřadu na hierarchii latinské.

Ke sjednocení se však nepřidalo veškeré obyvatelstvo, proti se postavili především záporožští kozáci, což mělo za následek rozdělení ukrajinsko-běloruského obyvatelstva na dva tábory. Toto nepřátelství kulminovalo již brzy po uzavření unie a svého vrcholu dosáhlo umučením polockého sjednoceného biskupa Josafata Kunceviče pravoslavným obyvatelstvem ve Vitebsku v roce 1623.

Přes konfesionální i politické problémy se roku 1691 ke sjednocení přidal biskup z Přemyšle a v roce 1700 jej následovalo biskupství ve Lvově.

Povědomí o uzavření unie v Brestu nezůstalo ohraničeno pouze na polsko-litevské soustátí. Geografická blízkost a kontakty se sjednoceným duchovenstvem ovlivnily pravoslavný rusínský klérus a hierarchii v Uhrách. Přestože zde byla politická situace komplikovaná tureckou nadvládou, velké problémy katolické Církvi způsoboval vedle muslimských Turků především uherský kalvínský rod Rakoczyů, kterému tato oblast patřila v letech 1633–1711 a jež se vměšoval do církevních záležitostí, touha po sjednocení se projevila i zde. Velkou zásluhu na propagaci myšlenky sjednocení měli mukačevští nesjednocení biskupové,⁵ kteří byli unii s Římem nakloněni, a sjednocení baziliánští mniši,⁶ kteří ideu unie propagovali mezi duchovními.

Dne 24. dubna 1646 v kapli užhorodského zámku katolických pánů Drugetů vyznalo 63 pravoslavných kněží katolickou víru před latinským biskupem z Egeru Jurajem Jakušičem. Na provinciálním synodu v Trnavě byla o dva roky později unie potvrzena uherským primasem ostřihomským arcibiskupem Jurajem

⁴ Sjednocení přijali vedle metropolitů kyjevského Michaela Rahozy ještě biskup polocký, biskup pinský, biskup chełmský, vladiměřský a lucký. Biskup Ivoňský Gedeon Balaban a přemyšlský Michael Kopystenskyj se přidali k odpůrcům unie, reprezentovaným osobou knížete Konstantina Ostrožského.

⁵ Vedle biskupa Petronia, který stál v čele mukačevského biskupství v letech 1623–1627, to byli jeho nástupci Jan Gregorovy, v úřadu biskupa 1627–1633, a Vasyl Tarasovyč, 1634–1648, který jako první přešel roku 1642 k unii, ale na nátlak kalvínského knížete Jiřího I. Rákocyho musel sjednocení odvolat.

⁶ Bazilián Petr Partenius Petrovyč rozvinul činnost k podpoře sjednocení mezi duchovními. Pomáhal mu při tom bazilián Gabriel Kosovyckyj, který byl do této oblasti poslán z Vídně.

Lippayem de Zombor a roku 1652 zaslal sjednocený klérus z mukačevské diecéze papeži Inocenci X. dopis, v němž bylo popsáno uzavření unie.

V roce 1693 se díky sjednocenému biskupovi Ivanu Cammilisovi připojilo k unii 420 farností a celá diecéze se posléze přidala ke sjednocení během 18. století.

Na konci 17. století bylo přijato sjednocení s Římem i v zemích ležících na jih od mukačevské oblasti, a to v rumunské Transylvánii. A i zde to byl jezuitský řád, který se významně zasloužil o přijetí unie. Sjednocení zde zapustilo hluboké kořeny a v první polovině 20. století čítalo již několik milionů věřících.

Po mnoha zmatcích a nejasnostech založil papež Klement XIV. zásluhou rakouské císařovny Marie Terezie a mukačevského biskupa Andrije Bačynského roku 1771 bulou *Eximia regalium* samostatnou mukačevskou sjednocenou eparchii. Do této diecéze patřili všichni sjednocení katolíci východního obřadu v oblasti, jejíž hranice se kryly s egerským biskupstvím. Roku 1775 bylo přeneseno biskupské sídlo z Mukačeva do Užhorodu. Přes podporu Vídně a papeže však byla řeckokatolická hierarchie, klérus i věřící v oblasti Podkarpatské Rusi pod neustálým tlakem uherské hierarchie a státní moci.⁷

⁷ Roku 1863 vydal sněm v maďarském Hajdudorogu Memorandum, které požadovalo používání maďarského jazyka v liturgii. Oba tehdejší řeckokatoličtí biskupové v Mukačevu a v Prešově, kteří byli vstřícní vůči uherské vládě a maďarizačním tendencím, povolili používání maďarského jazyka, ale pouze pro čtení, kázání a modlitbu před přijímáním. Snahy některých radikálnějších účastníků zavést do liturgie jako takové maďarský jazyk však tito biskupové odmítli. Roku 1866 skupina maďarských řeckokatolíků předala císaři petici, ve které požadovali zřízení samostatné maďarské eparchie. Veškerá záležitost spojená s používáním národního jazyka v liturgii byla předána do Říma, kde Svaté oficiium s konečnou platností roku 1896 zakázalo používat maďarský jazyk v liturgii. V samotných Uhrách však toto nebylo respektováno a maďarský jazyk se v liturgii i přes výslovný zákaz Vatikánu nadále používal. Tato „rebelie“ proti Svatému stolci byla spojena s vypjatým maďarským nacionalismem 2. poloviny 19. století. Řeckokatoličtí věřící a kněží rusínské národnosti se však používání maďarštiny bránili, nadále obhajovali církevní slovanštinu a v prosazování maďarského jazyka až do liturgie spatřovali jen další snahy uherské vlády zcela pomadřštit slovanské řeckokatolické obyvatelstvo. Před I. světovou válkou byla situace mezi maďarskými a rusínskými řeckokatolíky natolik vypjatá, že se papež Pius X. roku 1912 rozhodl bulou *Christifideles Graeci Ritus* zřídit ve městě Hajdudorog eparchii pro maďarské katolíky východního obřadu. Biskupská rezidence však z bezpečnostních důvodů přesídila v roce 1913 do nedalekého města Nyíregyháza. Přestože bylo užívání maďarského jazyka v této bule znovu zakázáno a Svatý stolec vymezil tříletou lhůtu, ve které se měl v maďarských řeckokatolických farnostech začít místo církevní slovanštiny používat řecký jazyk, nebylo ani toto v nové diecézi respektováno. Uherská vláda se snažila potlačovat katolíky východního obřadu i dalšími způsoby. Roku 1911 byl zaveden pro řeckokatolíky gregoriánský kalendář, nad jehož dodržováním měla bdít policie. Docházelo tak k absurdním situacím, kdy byli katolíci východního obřadu násilně odváděni do kostela, aby zde slavili Velikonoce podle gregoriánského a ne juliánského kalendáře. Tyto tendence skončily až roku 1918, kdy se Slovensko a oblast Podkarpatské Rusi staly součástí československého státu.

Za vlády Marie Terezie došlo roku 1774 k přejmenování sjednocených církví východního obřadu. Císařovna nařídila, aby se pro jejich pojmenování používal termín řeckokatolická církev, a tím je odlišila od římskokatolické církve.

Při prvním dělení Polska roku 1772 se oblasti Haliče, Podolí a část Volyně dostaly pod správu rakouského císařství a při třetím dělení roku 1795 bylo začleněno do Rakouska území mezi Bugem, Vislou a Pilicí spolu s Krakovem. Rakousku připadla nejhustěji zalidněná oblast s převažujícím obyvatelstvem ukrajinské národnosti a východního obřadu, dědiců Brestské unie, v diecézích Lvov, Přemyšl a část Chełmu. Císařovna se pro tyto katolíky rozhodla ustanovit v rámci rakouské monarchie vlastní církevní správu v čele s metropolitou, kterým se měl stát mukačevský biskup Andrij Bačynskij, avšak k tomu nedošlo kvůli rozporům s Uherskou státní kanceláří, která měla na začlenění Haliče odlišný názor než vídeňské vládní kruhy.⁸ Roku 1807 bylo proto Lvovské biskupství povýšeno na metropolii, která se stala správním střediskem řeckokatolíků v Haliči. Roku 1775 byl ve Vídni založen seminář Barbareum s kostelem sv. Barbory, který měl vzdělávat katolíky východního slovanského obřadu, a roku 1784 zde vznikla první farnost ukrajinských řeckokatolíků mimo území Ukrajiny. Na rozdíl od Podkarpatské Rusi, která byla podřízena uherské správě, byla Halič svým podřízením přímo Vídni ušetřena útoků ze strany uherské církevní i světské moci.

Roku 1885 byla z části Lvovské a přemyšlské diecéze vytvořena nová eparchie s centrem ve Stanislavu (dnešní Ivano-Frankivsk).

Díky velké vlně emigrace Rusínů a Ukrajinců do západní Evropy, Spojených států a Jižní Ameriky během 19. století se unijní dědictví Brestské a Užhorodské unie rozšířilo i do dalších evropských a zámořských zemí.

Katolíci východního obřadu v ruském záboru Polska

Roku 1772 se při prvním dělení Polska dostaly oblasti Livonska, Polocku, Mstislavska a části vojvodství Minského a Vitebského s 1,3 milionem obyvatel převážně běloruské národnosti a katolického vyznání východního obřadu do ruského záboru. Po druhém dělení Polska roku 1793 připadl Rusku zbytek území Ukrajiny a Běloruska a ruský zábor se ještě rozšířil na západ po třetím dělení v roce 1795, kdy se pod ruský zábor dostaly zbytky Livonska, Polesí, Litvy, Žmudě a Volyně. Ihned po zániku polského státu začala ruská carevna Kateřina II. pronásledovat katolíky východního obřadu a tím zahájila likvidaci dědictví Brestského sjednocení pod ruskou správou.

Přestože likvidace polevila za jejich nástupců Pavla I. a Alexandra I., polské povstání roku 1831, které bylo podporováno i velkou řadou ukrajinských a běloruských katolíků východního obřadu, dalo impuls ke konečnému a tvrdému pronásledování unie. Roku 1839 byla na zinscenovaném synodu prohlášena Brestská unie za neplatnou a prvních 675 tisíc řeckokatolíků bylo donuceno

⁸ Kancelář požadovala, aby byla Halič přiřazena ne k Rakousku, ale k Uhersku.

přijmout ruské státní náboženství, kterým bylo pravoslaví. Po roce 1839 se katolíci východního obřadu udrželi pouze v oblasti Podlažska v diecézi cheľmské.⁹ Ale i zde byli po polském povstání roku 1863 přes protesty papeže Pia IX. ruským carem Alexandrem II. v roce 1875 definitivně začleněni do pravoslavné církve.

Toto tzv. znovusjednocení s pravoslavnou církví bylo ruskými úřady veřejně vyhlášeno 11. května 1875 a neobešlo se bez násilností na řeckokatolickém obyvatelstvu ze strany carské moci.¹⁰

V ruském záboru probíhala likvidace sjednocení pod heslem „očišťování obřadu“, při níž byly z řeckokatolických obřadů násilně odstraňovány všechny zvyklosti, které sjednocení katolíci přejali během svého soužití s latinskými katolíky. Tyto zvyklosti – společná modlitba růžence, různé pobožnosti, kult Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, slavení svátků Božího Těla, varhany, kazatelny, zvonky, postranní oltáře, ikony sv. Josafata Kunceviče aj. – se staly integrální součástí řeckokatolické zbožnosti a součástí specifické řeckokatolické tradice. Proto se toto „očišťování obřadu“, prováděné násilným způsobem, setkalo s velkou nevolí a odporem sjednocených katolíků. Veškeré obřady musely být podle nařízení změněny tak, aby zcela odpovídaly obřadům pravoslavným a nepřipomínaly řeckokatolíkům jejich sepejetí s Římem.

Římskokatoličtí kněží působící v této oblasti dostali přísný zákaz poskytovat duchovní péči těmto „znovusjednoceným“ pravoslavným. Podlaští řeckokatolíci se tak stáhli do ilegality, kde se o ně starali jezuitští kněží, přicházející tajně z Haliče, která se nacházela na území Habsburské monarchie, či z pruského záboru Polska.

Teprve roku 1905 byla Dubnovým patentem v ruské říši vyhlášena náboženská svoboda. Avšak ani tehdy nebyla činnost katolické Církve východního obřadu povolena. Ti z pronásledovaných řeckokatolických věřících, kteří si v podzemí uchovali povědomí příslušnosti ke katolické Církvi, změnili po vydání patentu svůj obřad a stali se příslušníky Církve římskokatolické.¹¹

Dědictví Brestské a Užhorodské unie pod vládou komunismu

Ve 20. století začalo po krátkém období relativního klidu v meziválečném období pronásledování řeckokatolické Církve ve východním Polsku po obsazení této oblasti Rudou armádou roku 1939. Bolševický režim zde dva roky krutě pronásledoval křesťanství stejně tvrdým způsobem jako na sovětském území. Německá okupace Haliče v letech 1941–1944 toto pronásledování neukončila, jelikož bezbožný nacistický režim Církve rovněž pronásledoval. Po druhém

⁹ Jednalo se o 261 farností, kde žilo přibližně čtvrt milionu řeckokatolíků.

¹⁰ Ve vesnicích Drelow bylo 18. ledna 1874 zastřeleno či ubito k smrti 23 řeckokatolíků a ve vesnici Pratulin bylo 24. ledna zabito carskými kozáckými vojsky při obraně řeckokatolického kostela 13 bezbranných věřících.

¹¹ Jednalo se o přibližně 200 tisíc věřících. In encyklika Pia XII. *Orientalis omnes Ecclesias* z r. 1945.

obsazení východního Polska sovětskou armádou roku 1944 byl osud katolíků východního obřadu zpečetěn.

Řeckokatolická Církev ve východní a jihovýchodní Evropě, která se po válce dostala do sféry vlivu Sovětského svazu, představovala v první polovině 20. století pevně zorganizovanou a fungující strukturu, čítající několik milionů věřících.

Sovětské představitelé se ještě v listopadu 1944 zúčastnili pohřbu metropolitity Šeptyckého ve Lvově, aby vzbudili zdání tolerance. Na jaře 1945 však již bylo jasné definitivní vítězství bolševiků ve střední a východní Evropě a pronásledování křesťanství tedy mohlo začít systematicky a zcela otevřeně. Bolševický režim, který je svou podstatou protikřesťanský a jeho náboženstvím je ateismus, nemohl na svém území nikdy tolerovat volné a svobodné působení katolické Církve, nezávislé na jakékoliv světské moci.

Řeckokatolická Církev byla v této oblasti vystavena tvrdé perzekuci a pronásledování. 11. dubna 1945 byli zatčeni představitelé řeckokatolické Církve na Ukrajině. Ve Lvově to byli lvovský metropolita Josef Slipyj, světitel biskup Mykyta Budka a apoštolský vizitátor Volyně, Polesí, Podlažska a Běloruska redemptorista Mykola Čarneckyj. Tentýž den byli ve Stanislavi zatčeni biskupové Hryhoryj Chomyšyn a Ivan Ljatyševskij a v Sověty obsazeném Berlíně apoštolský vizitátor ukrajinských řeckokatolíků v Německu Peter Werhun.

V červnu téhož roku sovětská tajná služba NKVD zatkla v Přemyšlu zbylé dva biskupy, Josafata Kocylovského a Hryhoryje Lakotu. Archimandrita studitského řádu na Ukrajině Klyment Šeptyckyj, bratr lvovského metropolitity Andreje Šeptyckého, byl zatčen roku 1947. Na následky věznění zemřel v roce 1951 v sovětském žaláři. Všichni biskupové byli podrobeni mnohaletému nelidskému mučení. Snaha sovětského režimu byla donutit je k odřeknutí se katolické víry a přestoupit ke státem řízené pravoslavné církvi, kde by je pravděpodobně čekalo významné postavení v pravoslavné hierarchii. Nikdo z biskupů však katolickou víru nezapřel. Všichni odmítli stát se členy schizmatického pravoslaví, nyní pod taktovkou bezbožného režimu, které po staletí pronásledovalo katolickou Církev a likvidovalo sjednocení. Biskupové Budka, Chomyšyn, Lakota, Kocylovskij a Peter Werhun zemřeli po těžkém utrpení ve vězeních a sibiřských pracovních táborech. Biskupové Čarneckyj a Ljatyševskij zemřeli na následky věznění krátce po svém propuštění. Metropolita Josef Slipyj strávil 18 let ve vězeních, pracovních táborech na Sibiři a ve vyhnanství. Roku 1963 byl na základě jednání Vatikánu s Moskvou propuštěn a bylo mu dovoleno odejít do exilu do Říma, kde vydal otřesné svědectví o nelidském pronásledování řeckokatolické Církve v SSSR.

Jejich život a smrt je příkladem věrnosti dědictví otců a Kristu, jehož odmítli na mučidlech zapřít. Rozhodli se zůstat věrni katolické Církvi, která je mystickým Tělem Kristovým.

Po zatčení biskupů se v březnu 1946 konal ve Lvově církevní synod zinscenovaný Moskvou, kterého se nezúčastnil ani jeden z vyšších představitelů řeckokatolické Církve. Tento synod, který nebyl řeckokatolickými biskupy v zahraničí a

Vatikánem uznán za právoplatný, prohlásil Brestskou unii za zrušenou a řeckokatolickou církev za součást církve pravoslavné podřízené Moskvě.

Tisíce kněží, řeholníků, řeholnic a stovky tisíc věřících řeckokatolické církve se ocitli ve vězeních, pracovních táborech a ve vyhnanství na krví prosáklé Sibiři. Řeckokatolická církev se stáhla do katakomb, odkud vyšla až roku 1989, když se začal hroutit komunistický režim v Sovětském svazu.

Na území Podkarpatské Rusi, která byla po válce přičleněna k Ukrajinské sovětské socialistické republice, byla řeckokatolická církev zlikvidována do konce roku 1947. V říjnu 1947 byl při zinscenované automobilové nehodě zraněn mukačevský biskup Teodor Romža, který 1. listopadu zemřel v mukačevské nemocnici, kde byl s největší pravděpodobností otráven. Řeckokatoličtí duchovní a baziliánští řeholníci a řeholnice, kteří odmítli vstoupit do pravoslavné církve, byli posláni do pracovních táborů na Sibiř. Kostely a kláštery na Podkarpatské Rusi byly stejně jako v Haliči předány do správy pravoslavné církve. V tomto prostoru byla činnost řeckokatolické církve obnovena také až po roce 1989.

Na území sousedního východního Slovenska bylo dědictví Užhorodské unie zlikvidováno roku 1950, kdy komunistická moc svolala do Prešova Moskvou řízený synod, který podobně jako synod ve Lvově prohlásil řeckokatolickou církev za postavenou mimo zákon a Užhorodskou unii za neplatnou. Prešovský biskup Peter Pavol Gojdič a pomocný biskup Vasil Hopko byli roku 1950 zatčeni, nuceni v dlouhé vyšetřovací vazbě krutým mučením zřeknout se sjednocení a poté, když odmítli a raději volili pomalou mučednickou smrt, byli odsouzeni k mnohaletým trestům vězení. Biskup Gojdič zemřel v leopoldovském vězení roku 1960. Biskup Hopko se dožil konce svého trestu a zemřel na následky věznění v roce 1976.

Ruská pravoslavná církev v SSSR a Rusku

Ve 20. a 30. letech 20. století zlikvidovala bolševická moc v SSSR většinu pravoslavných farností a klášterů, klérus byl pronásledován, odsuzován k smrti, poslán do vězení, gulagů nebo do psychiatrických léčeben.¹²

Po likvidaci pravoslavné hierarchie a kléru a eliminaci věřících podřídil komunistický Sovětský svaz pravoslavnou církev státní moci. Na důležité církevní posty byli dosazováni poplatní biskupové a duchovní ve službách sovětské tajné služby. Přestože byla pravoslavná církev skrze hierarchii i nižší klérus řízena státem, byla stále v mnoha ohledech vydána na milost a nemilost sovětskému režimu a šikanována. Na jednu stranu režim pravoslavnou církev v případě nutnosti využíval, na druhou stranu její nižší duchovenstvo a věřící nadále pronásledoval a podroboval šikaně. V letech 1925–1947 byla po celém Sovětském svazu činná Liga ateistů, vydávající časopis *Bezvěrec*, který nezapomněl občanům neustále

¹² V letech 1927–1940 se počet pravoslavných kostelů v Sovětském svazu snížil z 29 584 na 500. V letech 1917–1935 bylo zatčeno 130 tisíc pravoslavných kněží, z toho 95 tisíc bylo odsouzeno.

připomínat desatero přikázání ateistů, ve kterém mimo jiné stojí: „Nikdy nezapomeň, že duchovní jsou těmi největšími nepřáteli komunistického státu“ či „Nikdy nemůžeš být dobrým komunistou, pokud nejsi přesvědčeným ateistou. Ateismus je bytostně sepat s komunistem a oba koncepty jsou základem sovětské vlády“. V této ateistické agitaci byly vychovávány nové generace sovětských občanů.

V roce 1919 se Moskva stala sídlem ateistické Třetí internacionály, která měla za úkol po celém světě šířit myšlenky komunismu, chaosu a anarchie.

Během 2. světové války se sovětský diktátor Josef Stalin rozhodl v roce 1943 znovuobnovit činnost pravoslavné církve, aby tím povzbudil válkou a bolševickým pronásledováním morálně zdecimované obyvatelstvo SSSR. Patriarchou Ruské pravoslavné církve se stal v roce 1945 Alexej I., který se přímo podílel na likvidaci dědictví Brestské a Užhorodské unie. V roce 1946 vyzval všechny katolíky na sovětském území, aby zradili katolickou víru, slovy: „Osvobod'te se! Musíte zpřetrhat vatikánské řetězy, které vás strhávají do propasti omylu, temnoty a duchovní zhouby. Pospěšte, vraťte se zpět k vaší pravé matce, Ruské pravoslavné církvi!“

V roce 1950 vstoupil patriarcha do levicové Světové rady míru. V roce 1958 se Ruská pravoslavná církev stala součástí podobně levicově zaměřené Křesťanské mírové konference, založené téhož roku v Praze protestantským teologem a spolupracovníkem komunistického režimu Josefem Hromádkou, která pravidelně organizovala teologické mírové konference pod taktovkou komunistů až do 80. let. V roce 1961 pak vstoupila Ruská pravoslavná církev do ekumenické Světové rady církví. V 60. letech navázal Alexej I. úzké styky s modernistickou částí hierarchie ve Vatikáně.

Liberálové a svobodní zednáři na Koncilu rozvraceli katolickou církev nejen zevnitř, ale i spoluprací s protikatolickými silami vně církve. Sovětské moci sloužící pravoslaví bylo v tomto velmi významné, v době koncilu už mělo za sebou „úspěchy“ v likvidaci řeckokatolické církve. Vlivem ruského pravoslaví se podařilo zabránit odsouzení komunismu koncilem, o což usiloval *Coetus internationalis patrum*. Nejprve se listina koncilních otců, kteří to požadovali, někde „zapomněla“ a přes veškeré úsilí se věc vrátit do pořadu jednání nepodařilo. Jediný kardinál z komunistických zemí, který se to odvážil podpořit, byl kardinál Beran, ovšem za podmínky, že své podpisy přiloží i kardinál Wyszyński a Slipyj. První odmítl se k věci vracet a kardinál Slipyj naznačil, že nemůže, protože si to jeho hostitelé ve Vatikáně nepřejí.

KGB si patriarchy Alexeje I. vysoce cenila jako velmi vlivného agenta, který se významně podílel na budování komunistického režimu a vedl pravoslavnou církev tak, jak to bylo v zájmu sovětské moci.

Po jeho smrti v roce 1970 se stal patriarchou Moskvy a celé Rusi Pimen I., který do své smrti v roce 1990 úspěšně spolupracoval s ateistickým režimem. Od roku 1963 byl členem Světové rady míru a podobně jako jeho předchůdce působil v celé řadě

mírových hnutí. Za brežněvovské éry se účastnil nespočetné řady mírových a ekumenických konferencí po celém světě, kde zastupoval pravoslavnou církev. Za svoji věrnou spolupráci s komunistickým režimem obdržel v roce 1977 jedno z nejvyšších sovětských státních vyznamenání – Řád Rudé vlajky a práce.

Podle svědectví nezávislých historiků, jež měli na začátku devadesátých let přístup do archivů KGB, představovala pravoslavná církev v období SSSR jakýsi odbor sovětské tajné služby. Všichni biskupové a významní kněží byli pečlivě vybranými, vycvičenými a vlivnými agenty, kteří měli v první řadě za úkol křesťanství škodit.

Zajímavou epizodou z této éry byla v sedmdesátých letech i nabídka pracovníků StB Dp. Františku Münsterovi, který nepřijal Nový mešní obřad, aby se podřídil moskevskému patriarchátu s tím, že si může ponechat západní obřad. Ten jako věrný katolický kněz odmítl a brzy poté byl přeložen z Velvar na téměř mrtvou farnost do Zlatník. Je to doklad toho, že už poměrně dávno vznikla myšlenka využít ruského pravoslaví nejen v ekumenické spolupráci s liberální hierarchií, ale zároveň ho využít i k proniknutí mezi konzervativní síly v Církvi a tím tyto ovládnout a eliminovat jejich logicky odmítavé postoje ke schismatu a bolševismu.

Nástupce patriarchy Pimena Alexej II., krycím jménem agent Drozdov, se nikdy netajil svou spoluprací se sovětskou tajnou službou.

Přestože se Sovětský svaz rozpadl a v Rusku vystřídal komunistický režim oligarchický kapitalismus, pravoslavná hierarchie pečlivě vychovaná komunistickou ideologií se jako věrná služka světských pánů velmi rychle přizpůsobila a stala se ideologickým pilířem nového Ruska.

Alexej II. v roce 1998 konstatoval, že pravoslavná církev zabraňuje dezintegraci Ruska, a k tomuto cíli ji přizpůsobil novým poměrům. Došlo ke kanonizování mnoha obětí komunistického pronásledování, čímž byla ruskému pravoslaví vtisknuta pečeť mučednictví a z myslí občanů vytlačeno povědomí o dlouholeté úspěšné spolupráci pravoslavné hierarchie s komunistickým, a tedy hluboce protikřesťanským režimem, té hierarchie, která ruské pravoslaví ovládá dosud.

V současnosti nově vytvořená forma ruského vlastenectví pak i ze služby úspěchům sovětského státu, včetně služby v KGB, vytvořila vlasteneckou zásluhu, neboť za nejvyšší hodnotu všeho snažení ať za cara, za komunismu, či v současnosti je považována „svatá Rus“, a to bez ohledu na odlišné ideové základy těchto režimů. Proto vedle symbolů carského a moderního Ruska nacházíme dosud v Rusku mnoho symbolů bolševismu včetně stalinismu.

V sekularizaci ovlivněném západním myšlení, které si zpravidla národní identitu nespojuje s konkrétním náboženstvím, tak může toto ruské chápání vlastní identity vyvolávat mylné a zavádějící přesvědčení, že je ruský stát křesťanskou zemí bránící z principu křesťanské hodnoty.

Jedním z nejdůležitějších cílů po pádu komunismu bylo dospět ke sjednocení exilové Ruské pravoslavné církve mimo Rusko (oficiální název) s Moskevským patriarchátem.

Po bolševické revoluci 1917 a následné občanské válce emigrovalo do zahraničí několik milionů pravoslavných Rusů, kteří po celém světě zakládali pravoslavné farnosti, ve kterých sloužili kněží z řad emigrace, později odchovanci pravoslavných seminářů v diaspoře. Ti se vyznačovali ostrým antibolševickým postojem. Proto ještě před 2. světovou válkou vyvinula sovětská tajná služba velké úsilí, aby činnost těchto emigrantů eliminovala nebo alespoň kontrolovala. V době konání II. vatikánského koncilu, kterého se s velkými počty účastnili zástupci bolševického Moskevského patriarchátu, nebyl na koncilní zasedání pozván žádný církevní zástupce z antikomunistické Ruské pravoslavné církve mimo Rusko. Ta byla do rozpadu Sovětského svazu postupně infiltrována bolševickými agenty a po pádu komunismu vyvinuli představitelé ruského státu velké úsilí, aby se připojila k Moskevskému patriarchátu. Po mnohaletých jednáních, kdy se zástupci pravoslaví v diaspoře tomuto úsilí bránili – jedním z hlavních důvodů nesouhlasu byla právě nechvalně známá spolupráce tehdejšího moskevského patriarchy Alexeje II. se sovětskou tajnou službou –, se v květnu 2007 podařilo toto sjednocení uskutečnit.

Po smrti patriarchy Alexeje II. v roce 2008 se stal patriarchou Ruské pravoslavné církve Kirill, jehož krycí jméno ve službách KGB bylo agent Mychajlov.

Vatikán a východní církve

Po napoleonských válkách a určitém uklidnění situace v Evropě se pozornost papežů soustředila na pravoslavný východ. Krátce po svém zvolení vyzval papež Pius IX. v lednu 1848 pravoslavný východ ke sjednocení dopisem *In suprema Petri apostoli sede*, adresovaný biskupům a kléru východních církví.

V květnu 1848 obdržel odpověď, tzv. Encykliku východních patriarchů, podepsanou patriarchy Cařihradu, Antiochie, Alexandrie a Jeruzaléma. V tomto dopise se zásadně odmítá filioque jako hereze, katolické Církvi se zakazuje provádět misie mezi pravoslavnými křesťany východu a papežský primát je zcela odmítnut. Římskokatolická Církev je zde označena za odpadlickou, heretickou a schizmatickou.

Přes negativní reakci pravoslavného východu zahájil papež Pius IX. tímto listem sérii apoštolských dopisů a encyklik týkajících se sjednocení.

Na začátku 60. let 19. století se papež postavil na stranu polského povstání a podpořil katolické Poláky v boji proti despotismu pravoslavného carského Ruska. Tím proti katolické Církvi popudil ruské úřady, které násilně potlačily zbytky řeckokatolické Církve v ruském záboru Polska. Ruský tisk zcela otevřeně kritizoval papeže a katolickou církev a obviňoval je z agresivity. K této kritice přispělo i papežovo rozhodnutí roku 1867 kanonizovat Josafata Kunceviče, zabitého roku 1623 ve Vitebsku pravoslavným obyvatelstvem.

Před konáním I. vatikánského koncilu pozval Pius IX. v soukromém dopise všechny nesjednocené pravoslavné patriarchy a zástupce protestantských denominací, aby se koncilu zúčastnili. Měl v úmyslu na koncilu projednávat

závažné otázky týkající se sjednocení a pravoslavného východu. Dopis nebyl poslán diplomatickou poštou, ale předán osobně prostřednictvím misionářů působících v jednotlivých zemích. Toto pozvání však zůstalo bez odezvy.

Roku 1874 vydal encykliku *Omnem sollicitudinem*, v níž se kriticky vyjádřil k postupu ruské vlády vůči řeckokatolíkům v cheľmské diecézi¹³.

Nástupce Pia IX., papež Lev XIII., který řídil katolickou církev v letech 1878 až 1903, bývá označován za papeže východu. Za jeho působení se kurz mezinárodní politiky Vatikánu změnil k větší smířlivosti vůči liberálním státům a pravoslavnému Rusku, přestože papež nepolevil v zásadách víry a morálky katolické církve. Lev XIII. založil semináře pro vzdělávání Arménů, Maronitů, Melchitů, Řeků a Ukrajinců. Krátce po svém nástupu na papežský stolec vydal roku 1880 encykliku *Grande munus*, kterou povýšil slavení svátku sv. Cyrila a Metoděje na celý katolický svět.

V listopadu 1894 vydal důležitou encykliku zabývající se problematikou východních církví *Orientalium dignitas Ecclesiarum*, která se stala na dlouhou dobu příručkou římskokatolické církve, jak postupovat vůči sjednoceným katolíkům. Této encyklice předcházela v červnu 1894 apoštolský list *Praeclara gratulationis publicae*, kterým Lev XIII. vyzval ortodoxní křesťanské církve ke sjednocení.

Tento papež v encyklikách nepoužíval výraz schismatici a schismatické církve, jak to činili papežové před ním, ale smířlivěji zabarvený termín odloučení bratří či disidenti.

Přestože se jeho nástupce sv. Pius X. v porovnání se svými předchůdci nezaměřoval tolik na otázku východního křesťanství, položil se za jeho pontifikátu základ k zorganizování pevné struktury řeckokatolické církve ve Spojených státech.

Roku 1912 povolil konstituci *Tradita ab antiquis* udílet a přijímat svaté přijímání římským katolíkům v kostelích katolíků východních ritů a katolíci východních ritů mohli díky této konstituci přijímat v římskokatolických kostelích.

Pro slavení východních ritů určil sv. Pius X. v Římě dva kostely; San Lorenzo ai Monti pro ruské katolíky a San Salvatori alle Capella pro rumunské katolíky.

Jeho nástupce na papežském trůně Benedikt XV. založil roku 1917 Kongregaci pro východní církve a Papežský orientální institut.

Papež Pius XI., který řídil katolickou církev v letech 1922 až 1939, se musel vyrovnávat s novou a komplikovanou situací v Rusku. Bolševická revoluce zde nastolila roku 1917 jakožto ve vůbec prvním státě na světě ateistický režim, který ze své ideové podstaty nemohl trpět jakékoliv náboženské projevy. Zákonitě tak musel přijít do konfliktu s křesťanstvím.

V době procesů s katolickými představiteli a velkého pronásledování katolické církve v Rusku vydal papež roku 1923 encykliku *Ecclesiam Dei* k 300. výročí smrti sv. Josafata Kunceviče. V ní vybídl pravoslavný východ ke sjednocení a zdůraznil

¹³ Viz pratulinští mučedníci.

tři body, které pravoslavné spojují s katolíky: eucharistický kult a účast na svátostech, které jsou zárukou jednoty, úcta k Panně Marii a vzývání přimlvy svatých. Přestože v této encyklice hovoří o společných styčných bodech katolictví a pravoslaví, odmítl roku 1928 v encyklice *Mortalium animos* ekumenismus a zdůraznil, že sjednocení je možné jen na základě zachování neporušitelnosti pravd katolické víry.

Téhož roku vydal v září encykliku *Rerum Orientalium*, zabývající se východními studii, ve které klade velký důraz na studium křesťanského východu v římskokatolickém prostředí. Sám uvedl teorii do praxe následující rok, když v srpnu 1929 apoštolským listem *Quam curam* založil ve Vatikánu ruský seminář, tzv. Russicum, jehož správou pověřil jezuitský řád.¹⁴ Rusku pak věnoval zvláštní pozornost, když od Papežské orientální kongregace oddělil komisi Pro Russia.

Přestože se papež intenzivně věnoval problematice východu, pravoslaví a bolševické ideologii, jeho snahy o sjednocení se setkaly s neúspěchem.

Pius XII. zastával od počátku svého pontifikátu roku 1939 až do své smrti roku 1958 k bolševismu odmítavý postoj a intenzivně se zajímal o východní křesťanství. Ještě v období probíhající 2. světové války vydal encykliku *Orientalis Ecclesiae* k 1500. výročí smrti sv. Cyrila Alexandrijského, ve které opětovně apeloval na východní křesťany, především na Blízkém východě, aby přijali sjednocení s katolickou církví. Po skončení 2. světové války byli v dubnu a v červnu 1945 zatčeni všichni představitelé řeckokatolické církve na Ukrajině. Při příležitosti 350. výročí uzavření Brestské unie vydal papež v prosinci 1945 encykliku *Orientales omnes Ecclesias*, která rekapitulovala dějiny sjednocení od velkého schizmatu v roce 1054, zvlášť se zaměřila na pronásledování řeckokatolické církve v carském Rusku a kritizovala počínající pronásledování řeckokatolické církve v bolševickém SSSR. Touto encyklikou měl v úmyslu katolíky v tomto prostoru povzbudit a vyzval je, aby zůstali věrni katolickému učení a církvi. Ihned po svém zveřejnění byla encyklika sovětským režimem prohlášena za protiruskou a nepřátelskou vůči SSSR.

V roce 1957 vydal encykliku *Invicti Athletae* ke 300. výročí smrti polského jezuita Ondřeje Boboly, který byl umučen pravoslavnými kozáky, ve které znovu zdůraznil důležitost věrnosti katolické víře. Po smrti Pia XII. byl zvolen papežem Jan XXIII., který se k Sovětskému svazu a pravoslavné církvi začal stavět smířlivěji.

Roku 1960 založil Sekretariát pro jednotu křesťanů, který se podílel na přípravě II. vatikánského koncilu. Po jeho skončení zůstal Sekretariát součástí struktury římské kurie. Papež Jan Pavel II. apoštolskou konstitucí *Pastor Bonus* z roku 1988, reformující Římskou kurii, přejmenoval Sekretariát na Papežskou radu pro jednotu křesťanů.

Celkový postoj, který zastávala katolická církev v předcházejících stoletích, de facto od velkého schizmatu roku 1054, k sjednocení a východním křesťanům,

¹⁴ Prvním rektorem Russica byl jmenován slovenský jezuita Vendelín Javorka.

sjednoceným i nesjednoceným, se změnil během II. vatikánského koncilu. Roku 1964 byl koncilem přijat dekret o ekumenismu *Unitatis redintegratio*, ve kterém tehdejší papež Pavel VI. vyjádřil touhu po obnovení jednoty mezi všemi křesťany, avšak již na ekumenickém základě, který popírá encykliky předešlých papežů. Důraz na ekumenismus vyjádřil Pavel VI. téhož roku v dekretu *Orientalium Ecclesiarum*.

Jeho nástupce Jan Pavel II. vydal během svého pontifikátu řadu encyklik a dokumentů na téma nového ekumenického ducha a praxe v římskokatolické Církvi. Roku 1987 odmítl společně s cařihradským patriarchou Demetriem I. všechny formy proselytismu a roku 1993 byla vydána Balamandská deklarace, ve které se katolická Církve zřiká praxe unionismu. Z něj však vzešly prakticky všechny současné řeckokatolické Církve a řada představitelů těchto církví s tímto dokumentem nesouhlasila. Výrazně protestovala řeckokatolická Církve z Rumunska, která byla obnovena po dlouhém a tvrdém bolševickém pronásledování jen tři roky před vydáním deklarace, roku 1990.

Odpovědí na tento protest byl apoštolský list z roku 2000 k 300. výročí uzavření unie v Rumunsku, ve kterém papež zdůraznil nutnost nahlížet na sjednocení prizmatem II. vatikánského koncilu a jeho dokumentů o ekumenismu a východních církvích.

Důležitým faktorem je, že koncilní ekumenismus stojí na relativizaci eklesiologie a působí autodestrukčně, zatímco pro pravoslaví je ekumenismus hlavně způsobem, jak katolickou Církve k její škodě ovlivňovat a vynucovat si různé ústupky. Takto ekumenismus ostatně využívají všechna falešná náboženství.

Kázání Jeho Excelence arcibiskupa Marcela Lefebvra u příležitosti posvěcení priorátu sv. Pia X. v Shawiniganu (Kanada) dne 8. listopadu 1977

(převzato z internetových stránek FSSPX v Kanadě *Communicantes*,
červenec 2002)

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

Moji drazí bratři, umíte se představit, s jak velkou radostí, s jak velkým zadostiučiněním se nacházím zde na tomto priorátě sv. Pia X., v prvním domě našeho Kněžského bratrstva sv. Pia X. založeném v Kanadě. Okolnosti, v nichž se záležitosti odehrály, byly očividně providenciální a ti, kdo tak či onak spolupracovali při zakládání tohoto priorátu, vědí, že je to skutečně Prozřetelnost, že je to náš milý Pán, kdo chtěl, aby se toto založení uskutečnilo a aby k němu došlo zde, mezi těmito dvěma městy – Quebecem a Montrealem – a ne o mnoho

dále od Sherbrooku. Navíc tento dům již býval řeholním domem, protože musím říci, že si vzpomínám, jak jsem jej navštívil v roce 1955, když zde ještě byli otcové Afrických misí z Lyonu. Přijel jsem sem navštívit otce provinciála a stalo se, že při této příležitosti zde byli i novicové. To bylo tedy jakési znamení, že Prozřetelnost chtěla, abychom sem přišli.

Myslím, že víte, co je Bratrstvo sv. Pia X. a že bylo oficiálně uznáno Církvi. Byl to biskup z Fribourgu, kterého jsem přišel navštívit v červnu roku 1970 a kterého jsem požádal o uznání našeho Kněžského bratrstva ve Fribourgu ve Švýcarsku; ten mi dal 1. listopadu 1970 listinu potvrzující založení Kněžského bratrstva sv. Pia X. Přitom víte, že když diecézní biskup podepíše dekret zakládající nějakou kongregaci v jeho diecézi, už ji nemůže zrušit. Proč? Protože Řím kongregace chrání. Jestliže se biskup rozhodne založit nějakou kongregaci, není tomu tak, že by ji například následující biskup mohl zrušit. Za účelem zrušení kongregace musí biskup požádat Řím a Řím musí vydat dekret o zrušení společnosti, pro což však musí být opravdu velice vážné důvody. Společnost by musela vykazovat znaky, které jsou ve velmi příkrém rozporu s dobrem Církve. Takže naše Bratrstvo bylo uznáno biskupem z Fribourgu a obdrželi jsme dokonce pochvalný dopis z Říma, zaslaný kardinálem Wrightem, respektive Kongregací pro klérus. Poslal nám blahopřejný dopis, chválící založení naší společnosti, přičemž nám blahopřál ke způsobu, jakým jsou napsány naše stanovy. Tyto věci jsou velmi důležité.

Proto je to Církve, která uznala stanovy Bratrstva. Proč tedy najednou, dva roky po obdržení tohoto dopisu kardinála Wrighta, jsme náhle dostali z Říma dopis, v němž stálo: „Vaše společnost je zrušena, vaše semináře jsou zrušeny.“ A dokonce to nebyl ani dopis z Říma. Byl to dopis od biskupa z Fribourgu. Přitom biskup z Fribourgu nemá právo zrušit naše Bratrstvo. Nemá právo být delegován Římem. Jen samotný Řím, římská kongregace, může vydat toto rozhodnutí.

Je to snad rafinovaná machinace, zlá hra vlivu, satanského vlivu, to je třeba říci, proti našemu Bratrstvu? A proč? Protože naše Bratrstvo, Kněžské bratrstvo sv. Pia X., bylo určeno k výchově pravých kněží, kněží, jaké Církve vždy vychovávala. Proto bylo nazváno Kněžské bratrstvo, že hlavním účelem Bratrstva je formovat kněze, formovat je tak, jak je všichni biskupové dříve formovali. (...) Nebylo nic, nic, co bychom změnili. Proč tedy rušit toto Kněžské bratrstvo, které dokázalo přitáhnout mnoho povolání, nejen kněžských povolání, ale i povolání bratrů, povolání sester ve velkém množství.

Vzhledem k nespravedlnosti tohoto výroku, nespravedlnosti s následkem neplatnosti tohoto rozhodnutí, které bylo přijato proti nám, jsem tedy ve svědomí věřil, že jej nemohu přijmout. Předtím jsem nebyl předvolán před tribunál, aby mi řekli, že tato kongregace byla zrušena. Nekladli mi žádné otázky, na nic se mě neptali. Je pravda, že mě kardinálové opravdu žádali, abych přijel do Říma, ale sami mi říkali: My nejsme tribunál; jen jsme se Vás chtěli dotázat na některé informace o Bratrstvu. Proto jsem nebyl nikdy souzen, avšak na druhé straně jsem se nikdy nezodpovídal před tribunálem. Nikdy jsem s sebou nemohl mít právníka,

aby mě hájil u soudu, což je něco, co je stanoveno kanonickým právem, právem Církve. Církevní právo je moudré, (...) právě tak moudré jako občanské zákony. V občanském právu má člověk právo se hájit, když je napaden, když musí být vynesena rozsudek, když je potřeba zrušit nějakou společnost. Toto právo na vlastní obhajobu mi nebylo poskytnuto.

Snažil jsem se o to prostřednictvím Kongregace Apoštolské signatury, která byla v té době řízena kardinálem Staffou. Stížnost, kterou jsem vypracoval, byla přijata, ale za pět dnů přišel příkaz: „Ne, nemůžeme studovat Váš případ, prošetřování Vašeho případu bylo zakázáno.“ Co se stalo? Zůstala v Římě vůbec nějaká spravedlnost? To je skandál. A je to pouze proto, že zachováváme tradici, že činíme to, co Církev činila vždy. Ve svědomí jsem tedy opravdu věřil před Bohem, že to tak nemohu nechat. Proto jsem pokračoval.

Chtějí zrušit naše Bratrstvo. Ale proč? Protože ti, kteří měli od nynějška odpovědnost za Církev v Římě, si rozhodně přáli změnit orientaci Církve, přijmout to, co nazývali ekumenickým směřováním. Co to znamená, ono ekumenické směřování? Víte, že nyní existuje oficiální ekumenická Bible. Dokonce i ten, kdo pomáhal tvořit liturgickou reformu, Msgr. Bugnini, řekl, že je to ekumenická reforma, prováděná s ekumenickým záměrem. Co to znamená? Zcela jednoduše to, že se připodobňujeme protestantům. Neznamená to nic jiného než toto. Ukázalo se, že se můžeme s protestanty modlit, setkávat, pěstovat s nimi kult, aniž by se protestanti obrátili. Mohou zůstat tím, čím jsou.

Dále chtěli mít ekumenickou Bibli, ale to je rozporný pojem. Ekumenická Bible? Co je Bible? Je to slovo Boží. Může někdo změnit Boží slovo? Může někdo upravit Boží slovo? Je to Bůh, kdo je autorem Bible, Bůh, kdo je autorem Písma svatého. To je pravda víry. To nelze popřít. Všechny koncily to potvrdily: Tridentský koncil, První vatikánský koncil. Kdo je autorem Písma svatého? Bůh sám. Dobře, jak tedy mohli upravovat texty, aby se zalíbili jak protestantům, tak i katolíkům? Bible nemůže sloužit jak těm, kdo nemají víru, tak i těm, kdo víru mají. (...) Člověk nemůže změnit slova všemohoucího Boha. To není možné. Tyto věci jsou nepřipustné!

Jak se to mohlo stát? Jistě, je to tajemství, tajemství nepravosti, mimořádné tajemství. Zažíváme nepředstavitelné tajemství. Dábel pronikl do Církve, papež Pavel VI. to sám řekl: „Dým Satanův pronikl do Církve, Církev prochází sebeničením.“ Co to znamená?

Ale máme právo spolupracovat na tomto sebeničení, s tímto Satanovým dýmem, jenž pronikl do Církve? Ne! Proto odmítáme spolupracovat. A zrušením semináře a tím, že bych už nechtěl vychovávat kněze, bych na tomto sebeničení Církve spolupracoval. Spolupracoval bych na ještě silnějším pronikání Satana do nitra Církve. To je zjevné.

Co by se stalo z mých seminaristů? Kam by šli za formací, do kterého semináře? Už by jim neumožnili učit se o Krédu, o pravém Krédu. Dali by jim sociologii, psychologii, které už nemají původní význam, které vedou k marxismu. Byli by

nuceni praktikovat v továrnách, v zemědělství, všude, ale nebyli by formováni jako kněží. Kam by tito chudáci mohli jít? Už by nevěděli, kam jít. Byli by deformováni. Nejen že by jim už nebyla předávána víra, ale jejich víra by jim byla odňata. Ztratili by víru v seminářích. Nejlepším důkazem toho je, že tyto moderní semináře zůstávají prázdné. Nikdo tam již nechce jít. Mnoho a mnoho seminářů ve světě se prodalo, zakoupila je místní správa, aby z nich udělala studentské ubytovny. V Itálii, Švýcarsku, ve Francii, v Německu, všude se prodávají semináře. Prodávají se konventy a kláštery. Nejlepším důkazem toho je tento dům, který jsme právě koupili. Můžeme na něčem takovém spolupracovat? To není možné.

Přesně tak, my si přejeme, aby Církev ožila, aby Církev žila. A co pro to děláme? Pokračujeme. Není to těžké, je to to, co jsme dělali vždy. Nemusíme takřkajíc „cedit komára a polykat velblouda“, nemusíme si s tím lámat hlavu. Co tedy budeme dělat? Jak můžeme oživit Církev? Tak, jak se to dělalo vždy, to je vše. Církev nám pomáhala najít onen způsob dva tisíce let. Již dva tisíce let slaví Církev svatou mešní obětí. Svatou mešní obětí, kterou nám náš Pán daroval jako vzácnost, která nám byla předána prostřednictvím apoštolů. Modlitby, které recitujeme v kánonu, jsou modlitby, které vyslovovali apoštolové. Všechny modlitby byly vytvořeny z inspirace Ducha Svatého. Takové věci nám nepřísluší měnit. Nepřísluší nám je upravovat, abychom se přiblížili protestantům. To není možné. Nepřísluší nám měnit svátosti, konat kolektivní zpovědi toho druhu, které nahrazují svátost pokání. To není možné. Ani nám nepřísluší konat kolektivní poslední pomazání. To také není možné. To jsou všechno věci, které se v Církvě nikdy nedělaly.

Nemůžeme přetvářet svou Církev a degradovat ji. Zachováváme svátosti, které nám dal náš Pán Ježíš Kristus, tak, jak to Církev vždy činila a jak to slavnostním způsobem navždy definoval Tridentský koncil. Po patnácti stoletích náboženské praxe, svátostné praxe, praxe svaté mešní oběti přišel koncil, koncil, který byl dogmatický, který chtěl definovat a který umístil anathemata pod všechny články, které vyhlásil, koncil, který byl považován za jeden z největších koncílů Církve, pro všechny časy definoval, co je obětí mše svaté, co jsou svátosti, pro všechny časy definoval, kdo je kněz, co je kněžství. Nikdo to již nemůže změnit. Žádný koncil po tomto koncilu to nemůže upravit, jinak by již nebyla možná víra. (...)

U Tridentského koncilu vidíme, že Církev uplatňuje svou neomylnou autoritu (v jejímž rámci papež, spojen s biskupy, definuje svátosti, obětí mše svaté, kněžství), že věci jsou jednou provždy uzavřeny. Je to zapsáno v nebi, zapsáno u Boha. Jsou to Boží slova, slova, jež jsou definitivní. Nikdo nemůže změnit dogma, něco, co je definováno navždy.

Proto tedy trváme na těchto pravdách, jež jsou mocné, jako je mocný sám všemohoucí Bůh. A proto můžeme popravdě říci, že máme budoucnost, protože zachováváme minulost, poněvadž ta se nezměnila. Náš Pán se nezměnil, Církev se nezměnila, svátosti se nezměnily, mše sv. se nemůže změnit, náš katechismus se nemůže změnit. Jestliže máme poklad, který nám dala Církev, který nám dal náš

Pán pro obrácení duší, pro spásu našich duší, přičemž nám jej dával po dva tisíce let, můžeme si být jisti, že v tom, co se dělalo dva tisíce let, budeme mít také budoucnost. Příkladnějším budeme mít nebe. Pokud nebudeme mít na tomto světě zemi, potom budeme mít alespoň nebe a to je pravá budoucnost.

Jsme si však také jisti, že jednoho dne se tato pravda na tento svět vrátí. Není možné, aby Pán Bůh opustil Svou Církev – a Církev jste vy. Vy představujete Církev. To, co děláte zde na tomto priorátě a ve všech skupinách, jež si přejí zachování tradice, to je Církev, to je mystické Tělo našeho Pána, které reaguje proti mikrobům, které by ho chtěly infikovat. Mystické Tělo reaguje, reaguje všude. Nejsem to já, kdo je nutí reagovat, není to arcibiskup Lefebvre.

Říkají: Zahajujete hnutí. Tisk, rozhlas, televize se mě na to neustále ptají: Kolik členů má Vaše hnutí? O tom nevím, nemám žádné hnutí. S žádným hnutím nezačínám. Vychovávám kněze. Vychovávám seminaristy. To je všechno, s čím začínám. Nic jiného nezačínám.

Ale, říkají, lidé z celého světa se s Vámi radí! Ach! Říkám: To je něco jiného. Dokonce je ani neznám, jsou na světě snad milióny těch, kdo reagují při pohledu na degradaci Církve, při pohledu na nepořádek, který byl zanesen do Církve. Takže v souvislosti s touto nemocí, která pronikla do tajemného Těla našeho Pána, se ozývají reakce všude. Ve všech těch malých venkovských obcích světa se chudí venkované stavějí do opozice vůči těmto (modernistickým) kněžím, kteří již nejsou kněžím, vůči těmto svátostem, které již nejsou svátostmi, vůči této mešní oběti, která je parodií mešní oběti. Je normální, že lidé budou reagovat. Zdravé tělo stejně jako Církev nemůže zemřít, reaguje všude. Nejsem to já, kdo ji k této reakci pobízí. Po možná dlouhé době se dozvídají: ó, tamhle reaguje biskup seminářem. Ach! Deo gratias. Ó, jak je Pán Bůh dobrý! Nakonec je tu někdo, kdo reagoval pro našeho Pána. Jsou šťastni, ale co se mne týká, neznám je. Nemáme s nimi žádné vztahy. Nuže, existuje Církev, takže musíme počítat s jednotou této Církve. Pán to chce.

A proto pokračuji ve svěcení kněží. Kdybych nepokračoval ve svěcení kněží, nemohl bych Vám poslat otce priora, který je nyní zde. Tolik lidí mě žádá o kněze a já bych je nemohl posílat, kdybych je nesvětil. Světím kněze, jak jsem je světil vždy, jak jsem je světil před koncilem. Nyní jsem už třicet let biskupem a nevím, kolik kněží jsem vysvětil. Vysvětil jsem jich stovky. Jako generálního představeného Kongregace Svatého Ducha mě žádali světit kněze všude. Když jsem byl v Africe, požádali mě, abych přijel ze Štrasburku jako apoštolský delegát světit kněze.

Dnes světím kněze stejně tak, jako jsem je světil v minulosti. V minulých dobách nám blahopřáli k tomu, že jsme je světili; dnes jsme odsuzováni! Proč? Já jsem se nezměnil. Co je to tedy? To není možné. Je tu něco, co není v pořádku. Pokračuji a budu pokračovat až do konce svých dnů. Budu pokračovat v katolické víře.

„Nejste ale neposlušný vůči papeži?“ Nevím. Není možné, že bych mohl být papeži neposlušný tím, že dělám vše, co papežovi předchůdci doporučovali, a vše, co oni dělali. Když pomyslím na to, že sám papež byl formován tak, jak já formuji své

seminaristy, a že sám světil kněze tak, jak je dnes světím já, nemohl bych být vůči papeži neposlušný. On sám světil tímto způsobem dlouhou dobu. V Miláně světil papež Pavel VI. kněze stejně, jako jsem je světil já, jako je světím dnes. To nemůže být zlé, to nemůže být špatné. Proto neexistuje žádná pochybnost, kterou bychom měli mít, není důvod k váhání.

A proto se vytvořilo Bratrstvo – k výchově kněží. To je jeho přední účel. Naším účelem je také dávat, vykonávat službu v té míře, v jaké máme takový počet kněží, abychom mohli poskytovat službu duším. Přitom to děláme zcela ochotně, a proto jsem šťasten, že zde máme tento dům. Ale myslím, že ve skutečnosti má tento dům dva cíle. Jeho cílem je být priorátem. To znamená kázat, sjednocovat vás, modlit se, přinášet nejsvětější oběť mše svaté. A doufám, že se váš počet bude dále a dále zvyšovat. (...) Ale kromě evangelizace bude mít postupně další cíl, a sice získávat povolání. To je velmi důležité.

A potom, kromě toho a nade vše, zachovávat víru, pravou víru. V našich dobách existuje velké nebezpečí, moji drazí bratři, které nás všechny stoupence tradice trochu ohrožuje, nás, kteří se nazýváme stoupeňci tradice, kteří si právem přejeme zachovat tradici. Je tu nebezpečí, které nás ohrožuje, protože římské úřady selhávají v plnění své povinnosti, jak tomu bylo dříve, již nedělají nic, což je tajemné, nepochopitelné, hlavně však již nedělají nic pro to, aby poctivě odsuzovaly omyly, odsuzovaly naukové odchylky ve víře. Církev již nekoná. **Každý se zabývá zkoumáním pravdy. Teologové, kněží, biskupové, všichni zkoumají pravdu. A Řím už nic neříká. Lidé mohou říkat cokoli; mohou psát cokoli, a neřekne se nic kromě toho, co směřuje proti stoupeňcům tradice.**

Avšak toto selhání autority Říma je velmi závažné. Protože to nás uvádí do obtížné situace, do zmatené situace. Žádný div, že i uprostřed tradičních věřících jsme jako sirotci bez otce. Biskupové už nic nedělají, biskupové nás již nevedou. Již nám neříkají, co musíme dělat, kde je pravda a kde je blud, kde je dobro a kde je zlo. Již nic nevíme, lidé už nic nevědí.

Takže je zde sklon nechat se dovést k té či oné zbožnosti, nechat se přivést do té či oné skupiny, která, jak říkají, má vztahy s nebem, k té či oné osobě, která má, jak říkají, poselství, k jiné, která má mít zvláštní vnuknutí. To je velice nebezpečné. Proč? Protože pokud jsou tu biskupové a jestliže biskupové jednají jako pastýři stáda, potom hlídají. A děje-li se něco ve stádě, když nějaká osoba přijde a řekne biskupovi: Mám zvláštní vztahy s blahoslavenou Pannou, blahoslavená Panna se mi zjevila, blahoslavená Panna mi řekla toto, náš Pán mi řekl ono, biskup řekne: Dobrá, my to prověříme. Jmenuji pro Vás toho či onoho církevního právníka, toho či onoho teologa, který Vás přijde navštívit, který Vám bude klást otázky, který se podívá, zda je všechno pravda. Po šesti měsících, za rok nebo dva roky, po velmi podrobném studiu, biskup řekne ano, nebo ne. Vydá rozhodnutí. Věřící jsou vedeni, jsou chráněni.

Je-li zjevení pravé, potom zde není nebezpečí pro víru, pokud je v něm vše v souladu s naší vírou. Ale pokud s vírou v souladu není, musí biskup své stáde chránit před těmito věcmi, které mohou být ďábelské, protože zlý duch ví velmi dobře, jak napodobovat nebesa, a obelhává nás. V současnosti již není nikdo, kdo by nás vedl, již nikdo, kdo by nás soudil, proto lidé pobíhají sem a tam, nyní slyší jednu zvěst, potom zase jinou zvěst. Když se to děje, musíme pamatovat na slova našeho Pána: „Přijde den, kdy vám řeknou: Náš Pán je na poušti, náš Pán je ve městě, náš Pán je onde, nechod'te tam,“ náš Pán řekl toto. **A proč byste tam neměli chodit? Protože nevíte, mohli byste se ocitnout mezi démony. Proto zůstaňte ve víře. V naší době musíme zachovávat víru.**

Ale kde je víra? Ve Vašem katechismu – to není těžké. Otevřete svůj katechismus a máte vše. Katechismus je cestou do nebe. Je to kniha, která Vás vede do nebe. Sáhnete po Krédu. Máte Boží a církevní přikázání, máte svátosti, svatou mešní oběť, křesťanské ctnosti, Otče náš, úctu k blahoslavené Panně Marii. S tímto máte vše. Nic jiného není zapotřebí. Je to shrnutí tradice, je to shrnutí zjevení, je to shrnutí ústního podání a Písma svatého. Je to to, co apoštolové vložili do našich rukou a co nám předávali biskupové z generace na generaci. Toho se musíme držet a dávat si pozor na všechno ostatní.

Zijeme v době, kdy je zlý duch mocnější než kdy dříve. Musíme se tudíž mít na pozoru. Musíme se mít na pozoru před všemi těmi věcmi, které jsou tak trochu mimořádné, které by nás mohly vést touto cestou a jinou cestou a které by nás mohly přimět k tomu, abychom zapomněli, co je podstatné, protože ďábel nás může odvrátit od víry. Chce nás podvést, takže nás svádí tím či oním způsobem a během té doby neděláme práci, kterou dělat máme. Proto si musíme zachovat víru. Tudíž bych byl rád, kdyby tento priorát byl také domem, kde se zachovává víra.

Nuže tedy, nebud'te překvapeni, když naši kněží nejsou vždy příliš nadšeni tím nebo oním takzvaným zjevením, tím či oním poutním místem. Nehovořím o starobylých svatyních, které byly potvrzeny tradicí, jako je sv. Josef v Montrealu nebo tři velké tradiční svatyně v Quebecu. Hovořím o nových poutních místech, kdy všechna náhle vznikají na jednom místě, pak najednou na jiném místě atd.

Konečně bych chtěl, aby tento priorát byl priorátem křesťanské lásky, kde panuje vzájemná láska, kde neexistuje neustálé hledání příležitosti k nactiutrhaní. V této době zmatku, v níž žijeme, v těchto časech, kdy již nedávají všechny křesťanské komunity příklad lásky, je zde tedy pokušení k neustálé vzájemné kritice, k nactiutrhaní druhých. Takže se nekritizujeme, dělejme svou práci, kažme, přijímejme svátosti, buďme dobročinní, milujme jeden druhého. Znamení, o němž hovořil náš Pán, to, pomocí kterého budeme poznatelní, chceme-li být stoupenci tradice, je, že stoupenci tradice jsou ti, kdo zachovávají víru, ti, kdo zachovávají ctnosti všech časů. Náš Pán řekl: Poznají vás podle toho, že máte lásku jeden k druhému. Nuže, toto znamení má smysl v tom, abychom byli poznati, aby byla poznata pravá Církev.

A pokud na druhé straně někdo slyší jen výsměch, kritiku, opozici, nesprávné soudy jednoho o druhém, potom již mezi námi neexistuje láska. To není křesťanské, to není v souladu s tradicí. Buďme láskyplní jeden vůči druhému a tento priorát uvítá vždy každého, kdo by chtěl přijmout pravé svátosti, účastnit se pravé oběti mše svaté, obdržet radu, pokud ji potřebuje.

Nepřejeme si z tohoto domu učinit dům, kde by se sjednotila velmi malá skupinka a kde by všechny ostatní osoby byly považovány za malomocné, které je třeba odhánět, které tam nemohou být, poněvadž nejsou na tento dům zvyklé. Tak by bylo dvacet, třicet, čtyřicet lidí na tento dům navyklých a všichni ostatní by se poté odháněli. To zajisté nesmí být, to by nebylo misijní. To by neotvíralo srdce těm, kdo si přejí mít užitek z našeho učení. Musí zde být misijní duch. Chceme být misionáři a byli bychom rádi, kdyby každý následoval katolickou Církev, kdyby se každý navrátil k pravé katolické Církvi, kdyby samotní biskupové byli povinni říci: „Ach! Jsme povinni potvrdit, že nyní se katolická Církev nachází právě zde. Nemůžeme to popřít, to není možné. Naše kostely se nyní zavírají, naše semináře se zavírají. Již nemáme nikoho, kdo by zajistil další trvání. Vesnice potřebují kněze, a žádání nejsou. Žádají o teologické pokyny a nevědí, kde je najít. Žádají o katechismy, my už žádné nemáme. A kde je lze najít? Ve společenstvích, která dychtí po zachování tradice.“

Ale tomu všemu je konec. Je to skončeno. Jen ať nás to neodvádí od zachovávání víry. Kéž nám to nebrání uchovávat mešní oběť a svátosti. Jednoho dne se vrátí zpět. Musíme důvěřovat. Není jiná možnost. Dobrý Pán nemůže opustit svou Církev.

Takže na vás velmi spoléhám a buďte ujištěni, že za sebe budu dělat vše, co mohu, aby tento priorát byl věrný svému povolání, tj. povolání k pravé evangelizaci, k modlitbě, k víře a k lásce. Protože máme poměrně mnoho povolání, mohl by zde být s ohledem na to velký seminář, jako nyní máme ve Spojených státech, jako máme též pro německou jazykovou oblast a potom jako ten v Ecônu. V Ecônu máme sto seminaristů, z nich čtyřicet nových seminaristů z letošního roku. Vidíte, že nemáme nedostatek povolání. Máme stejně tak i povolání k sestrám. Těch, které vstoupily do Saint-Michel-en-Brenne ve Francii, bylo devadesát. A máme též bratry.

V totéž tedy doufáme také zde v Kanadě, v této zemi, která byla tolik katolická. Pamatuji si, že jsem tuto zemi navštívil v roce 1955. Nemohli jste vejít do kanadského domova, aniž by se celá rodina shromáždila a ihned kněze nebo biskupa prosila o požehnání. Každý si klekal, aby dostal požehnání. Pro mě to bylo velmi dojemné, když jsem navštěvoval všechny ty kanadské rodiny a všiml si této víry, této hluboké víry, této úcty ke knězi. Když kněz přijel do domu, všichni se sešli, poklekli a v první řadě žádali o požehnání. Není to ohromné? Tato kanadská víra, tato víra našich otců, se musí rychle oživit, musí se zabezpečit. To nemůže být, aby Kanada, která byla tolik katolická, tolik křesťanská, tak horlivá, měla nedostatek zbožnosti. To nemůže být. Vysílali jste povolání do celého světa. Tehdy

v roce 1955 jsem přijel na vizitaci čtyř větších řeholních domů, abych žádal o kněze, sestry a školské bratry pro Afriku, a mnoho jich přišlo. Měl jsem možnost dostat do Dakaru bratry Nejsvětějšího Srdce z Quebecu a stále tam ještě jsou. Je tudíž nemožné, aby tato země již neskĺízela povolání. Takže jsem přesvědčen, že za několik let budeme mít mnoho povolání a že bychom mohli, možná právě zde, v tomto velkolepém objektu, vybudovat velký seminář k přijetí všech těchto povolání, velký seminář, který vám bude dávat kněze.

Během této mše sv. budeme prosit blahoslavenou Pannu Marii o požehnání a budeme se modlit ke sv. Piu X., našemu svatému patronovi, který tolik bojoval proti současným bludům, a prosit jej, aby nám pomáhal a zahrnoval nás milostmi.

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

Kázání P. Tomáše Stritzka k výročí založení Kněžského bratrstva sv. Pia X., 2014

Drazí věřící,

o prvním listopadu 1970 – dni založení našeho Kněžského bratrstva – svátku Všech svatých, řekl náš zakladatel Msgr. Marcel Lefebvre následující: „Nebylo vše řízeno Boží prozřetelností? Toto datum 1. listopad 1970 je v mých očích hlavní událost v našich dějinách: Je to úřední rodný list našeho Bratrstva. Církev ho v tomto dni zrodila. Bratrstvo je dílem Církve. Co se mne týká, měl bych hrůzu z toho zakládat cokoliv bez dovolení některého biskupa. Muselo to být založení Církvi.“ (Fideliter 59 str. 66.)

Svátek Všech svatých nám připomíná nejen slávu všech oslavených, ale v nich i celou hierarchii vykoupeného stvoření v trojí Církvi – skrze hierarchii Církve vítězné i hierarchii Církve bojující a trpící, která má v Církvi vítězný svůj cíl a své naplnění. V úradku Boží prozřetelnosti má celé stvoření svůj řád. V nebeské slávě Boha chválí devatero kůrů andělských a všichni svatí dle postavení a zásluh dobytých pro věčnost. Duše v očistci – Církev trpící – se ještě připravuje na vstup do nebeské slávy, aby v ní zaujala po očištění časných vin své již určené místo. A Církev bojující na zemi je založena a uspořádána Synem Božím v řádu a hierarchii, která všechny křesťany sjednocuje k duchovnímu boji o spásu duší. Proto určení pevného místa našeho Kněžského bratrstva v katolické Církvi považoval náš zakladatel za zásadní otázku.

Někdo by ale mohl namítnout: „Co však dnes, v této hluboké krizi Církve, kdy se téměř na žádné autority v Církvi nelze spolehnout?“ I dnes, a právě dnes, je nutné se držet posledních zbytků zdravé hierarchie, bojovat o jejich uchování a o ozdravení těch částí nemocných. Neposlušnost vůči těm hodnostářům, kteří

zneužívají své autority, musí být vždy a pouze pro poslušnost víře a pro pokračování boje Církve. Míra neposlušnosti nesmí přesáhnout míru zneužití autority a nesmí znamenat její odmítnutí, kvůli pochybení představeného legitimizujícímu neposlušnost v dané věci nelze odmítnout jeho autoritu jako takovou. Kněžství není žádné svobodné povolání či soukromá živnost, katolická víra není žádná privátní životní filosofie. Kněz, který nemá představeného, jemuž je podřízen, pod jehož autoritou koná svoji službu, nemá poslání od Církve. Proto je pro nás nejen milostí, ale i nezbytností naše Kněžské bratrstvo, proto ho musíme milovat, chránit a činit vše pro jeho uchování a růst jakožto díla Církve pro duchovní boj o spásu duší.

Pokud rozjímáme život těch, kteří jsou v nebeské slávě a jejich pozemské boje předcházející jejich oslavení, vidíme, že cesta víry nikdy nebyla jednoduchá, bez křížů a těžkostí. A těžkosti nepřicházely jenom vně Církve, naopak, jejich nejtěžší boje byly často důsledkem nedorozumění, zlořádů a řevnivostí uvnitř Církve. Už většina listů sv. Pavla se zabývá napomínáním a nápravou poměrů v křesťanských obcích, a to ve slavných dobách apoštolských, a nejenom je tomu i v listech katolických. Pokud si někdo myslí, že cesta věrnosti víře, cesta tradice bude jiná, tak je to naprosto naivní iluze. Proto i náš život je a musí být bojován prostředky Církve, proto i my musíme užívat trojího prostředku, který k životu Církve jakožto společnosti lidí nedokonalých a chybujících patří. Je to *correctio paterna, fraterna et filialis*, napomenutí otcovské, bratrské a synovské.

Otcovské napomenutí je napomenutí představených vůči podřízeným, kněží vůči věřícím. Stojí na prvním místě, je výkonem duchovní moci a otcovskou povinností katolického duchovenstva. Musí být neseno láskou k duším svěřeným před očima s hlavním cílem, což je jejich spása. Krajním případem u zatvrzelých, hluchých k jakékoliv domluvě nebo při veřejném pohoršení je veřejné napomenutí, popřípadě až vyloučení hříšníka pro ochranu obecného blaha křesťanské obce.

Napomenutí bratrské je vzájemné napomenutí a korektura mezi sobě naroveň postavenými duchovními i věřícími. Toto musí být diskretní a vždy, obzvláště ve věcech závažných, v souladu s církevní autoritou. O nebezpečí praktického laicismu, které touto cestou může vyvstat, dnes hovořit nebudu, o tom jsem obšírně hovořil o svátku Božího Těla.

Bratrské napomenutí je však vedle autority představených velmi důležité pro kněze pro uchování si církevního ducha v rámci společenství Církve. Už náš Pán Ježíš Kristus poslal k hlásání učedníky po dvou, společný život kněží si Církev vždy přála a i u světského kléru vždy fungovala určitá kněžská vzájemnost. Nejde zde o nějaké permanentní napomínání druhých, ale o schopnost přizpůsobení se, prohovoření problémů, výměnu názorů, vzájemný

příklad. Bez kněžských spolubratří je uchování si určité kněžské rozvahy, vyrovnanosti a udržení vlastních chyb, které má každý člověk, pod kontrolou, téměř nemožné. Kněz, který se vzepře každé autoritě a osamostatní se ode všech závazných církevních vazeb s druhými, byť by měl i své kvality, se stává excentrickým individuem bez církevního ducha a jeho boj už není bojem Církve. A pro věřící to platí rovněž.

Napomenutí synovské je pak napomenutí představených podřízeným, kněze věřícími. Toto napomenutí musí být korektní a při zachování vší úcty k dané autoritě. Cílem takového napomenutí, má-li být legitimní, nemůže být revoluce či vzbuzování pohoršení vedoucího k rozvratu veškeré autority, protože už svojí podstatou musí být službou autoritě. Toto napomínání je nejtěžší, člověk k němu musí vyzrát, musí se naučit ovládat sám sebe až k překonání a sebezapření, neboť z něj člověku nemusí vždy vzejít prospěch a vděčnost. Je to služba Církvi a těm, kteří jsou skrze zodpovědnost na těžším místě, je to pravá perla blíženské lásky. Ale je to služba, proto to nemůže být záminka k seberealizaci a svévoli.

Život našeho zakladatele je nám velkým příkladem, na kterém se můžeme a musíme učit duchu Církve. Msgr. Lefebvre už jako misionář, dále jako představený, biskup a zakladatel a první generální představený našeho Kněžského bratrstva vždy dbal o duchovní i časné blaho svých podřízených i všech sobě svěřených duší. Přitom neopomínal napomínat a korigovat zlořády, a bylo-li to nutné, reagoval rázně se vší konsekvencí. Pokud šlo o víru, o pohoršení, trval i na vyloučení některých bohoslovců a kněží. Jeho láska a velkodušnost nebyla slabostí.

Působení Msgr. Lefebvra na koncilu je příkladem bratrské lásky ve službách Církve, ochoty spolupráce a nasazení pro společnou věc s ostatními koncilními otci. Ovšem pro působení na Concilu se zmobilizovali i vnitřní nepřátelé Církve – liberálové – a s podporou papeže svými ideami a způsoby chování otrávil nejen Concil, ale i celý následný vývoj v Církvi. Jak na to reaguje náš zakladatel? Jasně vyznává, co je víra Církve, a to i před církevními hodnostáři v čele s papežem. Zdůrazňuje synovskou službu Církvi a v této vyznává víru Církve, víru všech svatých v nebi, kterou se tito posvětili, víru trpících v očištění, kterou tito došli vykoupění a spasení, víru Církve bojující – po 2000 let touž víru, kterou nesmí zradit žádný křesťan, papežem počínaje a věřícími v nejdlehlších a nezapomenutějších koutech světa konče. V této neposlušnosti pro poslušnost si však vždy zachoval církevního ducha, reagoval na konkrétní nastavší situace, odmítnutí zneužívané autority neanticipoval na základě svých domněnek – reagoval až tehdy, když se obavy nenávratně naplnily. A tato reakce nikdy nebyla vyhlášením revoluce s veřejnou výzvou k sesazování představených, vyhlášením praktické anarchie, naopak byla

nesena snahou pomoci k obnově řádu uvnitř Církve. Kde bylo možno bez újmy víry a pokračování života tradice se podřídit, tam se podřizoval, a jak sám řekl, někdy snad zašel v této poslušnosti až příliš daleko. Ale právě toto ukazuje při všem odporu proti rozkladu Církve jeho církevního ducha.

Rozjímějme tento příklad a odkaz našeho zakladatele a v současné době, kdy i v rámci tradice se vedle ducha služby vyskytují jako reakce na domnělé a i částečně reálné problémy reakce, které nelze v dané situaci považovat za adekvátní, nejsou projevem věrnosti ve službě Církvi a jejímu dílu – našemu Kněžskému bratrstvu. Útěk z fronty, kde se vede duchovní boj o spásu duší a o uchování jeho církevního rámce pro budoucnost na „nějaké vysněné pokojné ostrovy blažených“, je zradou díla našeho zakladatele, obzvláště pak u těch, kteří svoji věrnost slíbili na věky – *in aeternum*. A pokud se projeví, že místo víry Církve je pro některé důležitým motivem jakési rádobyposelství nebes, které prezentuje bezvýhradně jako nebeský dar Panny Marie dokument založený na otrávených principech glorifikace nové liturgie v duchu hermeneutiky kontinuity a tím i koncilu, byť obsahuje přiznání pravdy, že tridentský ritus nebyl nikdy zrušen, a lze ho považovat za menší zlo vzhledem k relativnímu uvolnění sloužení tradiční Mše sv., pak člověk nevychází z údivu, kam až ztráta soudnosti může dospět. Není to ovšem nic nového, i náš zakladatel byl obtěžován takovými výmysly nebeských pokynů, ale z principu je odmítal a před Církvi neschválenými zjeveními důrazně varoval. Jeho pevná víra mu dávala jistotu, že věrnost plnosti tradice je nejjistější cestou, pro opravdu věřícího katolíka dostačující.

Dáblovi je jedno, zda katolíky připraví o zdravý rozum liberalismem, nebo aparicionismem, spikleneckými teoriemi a supranaturalistickými paranoidními obsesemi o svém poslání, pronásledování a vyvolení k ochraně a záchraně Církve, důležitý je výsledek. Víra je rozumná, předpokladem předávání víry je zdravý rozum.

Drazí věřící, držme se tedy principů, které nám předal náš zakladatel a snažme se v jeho duchu a odkazu vést duchovní boj zde na zemi, abychom po očistě v Církvi trpící, kterou prochází většina spasených, jednou byli součástí Církve vítězné – u trůnu Božího, trůnu Beránkova, s Královnou nebes, s naším zakladatelem a všemi svatými. Amen.

Pochválen buď Pán Ježíš Kristus.

Biskup Bernard Fellay: Situace v Církvi je katastrofální

Jaký význam měla pouť do Lurd Kněžského bratrstva sv. Pia X. a proč byla důležitá témata království Kristova a svatého Pia X.? Jaká je současná situace v katolické Církvi, zvláště ve světle synody o rodině a blahorečení papeže Pavla VI.? Existuje pro Církev nějaká naděje?

Rozhovor s generálním představeným Kněžského bratrstva sv. Pia X., biskupem Bernardem Fellayem, po mezinárodní pouti Bratrstva.

V Lurdech ve znamení Krista Krále

La Porte Latine (LPL): Pozdrav Pán Bůh, Vaše Excellence; děkuji, že jste připraven pro *La Porte Latine* zodpovědět několik otázek pro věřící ve Francii, kteří se této skvělé pouti nemohli zúčastnit. Jak tuto pouť hodnotíte?

Biskup Fellay: „Skvělá“ je skutečně to správné slovo. Velmi pěkná pouť, při níž se všechno vydařilo: podpora ze strany ústřední organizace svatyně, která nám dala k dispozici vše, co jsme potřebovali; Pán Bůh, který se postaral o krásné počasí; pěkné pozdně podzimní dny, které rozjasňovaly obřady, jak jen to bylo možné... Potom bych použil také následující slovo: pokoj. Bylo to velmi klidné a krásné. Myslím, že se duše mohly pozvednout k Bohu, mohly se s Bohem spojit, mohly děkovat nejbližší Panně Marii a prosit ji o všechny milosti, které mají zapotřebí, které potřebujeme.

LPL: Během této pouti jsme uskutečnili větší počet obřadů zasvěcení Bratrstva. Můžete nám o tom něco říci, neboť tato zasvěcení se konečkonců týkají všech věřících Bratrstva?

Biskup Fellay: Konaly se obnovy zasvěcení. Nemyslím si, že byla přímo nějaká nová zasvěcení, snad kromě toho dnešního [poutní pondělí], které bylo vlastně spíše úpěnlivou modlitební prosbou ke svatému Piu X. Je to ale samozřejmě náš patron a všechno je tedy v jeho rukou. Obnova zasvěcení Bratrstva a francouzského distriktu Neposkvrněnému Srdci Panny Marie odpovídá poselství z Fatimy, poněvadž Lurdy jsou místem zjevení Matky Boží a poselství jsou v zásadě stejná: spočívají ve velmi hluboké a intimní zbožnosti k nejbližší Panně Marii a jejímu Neposkvrněnému Srdci. Zde je to Immaculata; ve Fatimě je to bolestné a neposkvrněné Srdce Mariino. Ale je to stejná Panna Maria. Takže je to pro nás důležité zasvěcení. Ta zjevení jsou totiž zřetelným nebeským způsobem, jak nám ukázat prostředky k nalezení ochrany a pomoci v těžkých časech, které prožíváme. Neposkvrněné Srdce je skutečně prostředkem, na který nás Bůh z nebes odkázal. Konalo se také zasvěcení

Nejsvětějšímu Srdci a Kristu Králi. Na tom nám velmi záleží a je to velice důležité.

Připomíná mi to něco velmi poučného, co řekl arcibiskup Lefebvre o boji a současných problémech Církve. Nastolil souvislost s Kristem Králem a řekl: „Situace je tak špatná, protože preláti, naši preláti, církevní knížata, nemají žádnou péči o království a vládu našeho Pána Ježíše Krista,“ a šel dokonce tak daleko, že řekl, že je nemáme následovat.

A je pravda, že je to jazyk, který v současnosti již není srozumitelný. Myslím, že je to jedno z největších neštěstí. Je to způsob, jímž se z království našeho Pána Ježíše Krista činí jistý druh teorie, kterou již nemusíme uvádět do praxe; možná jednotlivec, ale společnosti, země, národy našemu Pánu nepatří. Království Kristovo se dnes chápe jednoduše jako „poselství z jiného světa“, i v Církvi.

Je to hluboká tragédie, protože tento Pán národů je náš Vykupitel. Stojí na vrcholu všech národů a Církve a je to současně Vykupitel, jediný, jenž nás může spasit. Tento díl, v němž žije člověk, to znamená svět, nelze z Jeho království vyjmout. Máme přece duši a tělo; je velice vážné to, co ve skutečnosti chtějí nepřátelé Církve: odejmout našemu Pánu žezlo. Boj byl vzdán – a ve šlépějích arcibiskupa jsme to vnímali vždy jako něco velmi, velmi závažného – a jsme přesvědčeni, že máme pravdu. Proto je obnova tohoto zasvěcení lidstva, kterou žádal Pius XI., velmi důležitá. Je to protest, který vysíláme do nebe a který říká: Mnoho lidí se od Tebe odvrátilo, ale my ne! Chceme být s Tebou.

LPL: A ona úpěnlivá modlitební prosba ke svatému Piu X. u jeskyně?

Biskup Fellay: Svatý Pius X. je naším patronem. Proto jej tedy prosíme, aby se za nás zasadil a z nebe nás ochraňoval při této práci, která byla svěřena pod jeho patronát. Přejeme si následovat jeho příkladu a mít prospěch z jeho přímluvy. Svatý Pius X. byl opravdu velkým, svatým papežem. Byl svatořečen ve jménu svého kněžství. Přirozeně je papež takřka vrcholem kněžství, je to papež, což je veskrze také jistý program. Musíme připomenout, že on, svatý papež Pius X., je v Kněžském bratrstvu naším vzorem.

LPL: Katolíci – a zvláště věřící Bratrstva – se zabývají nejnovějšími událostmi. K tomu několik otázek. První se týká východních křesťanů, kteří jsou v těchto dnech masakrováni. Co si o tom myslíte, co se tam děje?

Biskup Fellay: Zaprvé mám nesmírný soucit. Dále není žádná pochybnost: pokud dnes v těchto zemích vidíme tuto extrémně agresivní formu islámu, děje se tak proto, že byl zcela převrácen stanovený etablovaný pořádek, a to nedávno.

Dosud žili křesťané v těchto zemích s veškerou ctí a veškerým respektem, které jim přísluší – od počátku, můžeme říci. Když přišel islám, za Mohameda, nebyl

tak barbarský, jak je k vidění dnes. I to je znamení času. Mělo by to vést lidi k zamyšlení, ale my máme pocit, že o tom nikdo nepřemýšlí. Snaží se jej označovat za jistý druh extremismu a při tom skončí. To, co se tam děje, je závažné, opravdu velmi, velmi závažné. Opět jednou můžeme říci: Jestliže již nechceme vládu našeho Pána, dobrá, potom musíme strpět následky: máme je přímo před očima.

LPL: Média hovoří o synodě katolické Církve. Co o ní máme soudit? Co máme očekávat?

Biskup Fellay: Nebylo co očekávat. Není třeba na něco čekat. Směr byl předem stanoven a je jasný. Musíme jednoduše říci: je to jasné. Je zřejmé, že by chtěli zlehčovat situaci lidí, kteří žijí v cizoložství, v pravém stavu hříchu. Rádi by to představili jako něco nevinného a to je velmi, velmi vážné. Začneme-li si zahrávat s morálkou, zahráváme si s Božími příkázáními. Oni se odvážili po dva týdny nespoutaně vyjadřovat názory v otázkách, které pro názory žádný prostor nepřipouštějí! Je to slovo Boží! Jediné, co nám přísluší říci, je: „Amen.“ Přirozeně o tom musíme přemýšlet, musíme umět těmto lidem pomoci, musíme o tom neustále uvažovat. Ale určitě jim nepomůžeme, když jim řekneme, že existují otevřené dveře, když žádné nejsou. Dveře, které jsou otevřené, jsou dveře do pekla! Tito preláti, kteří vykonávají moc klíčů, to znamená moc otevírat brány do nebes, tyto brány zavírají a otevírají brány do pekel. Je to neuvěřitelné! Je to šílené! Absolutně šílené! A jak řečeno, tento směr byl stanoven dopředu. Je pravda, že tato synoda neměla přijmout ještě žádné rozhodnutí; měl to být první krok, avšak první kroky jsou uskutečněny, směr byl dán a není těžké uhadnout, co bude dělat následná synoda [2015]. V každém případě existuje mnohem silnější reakce než ta, kterou vidíme dnes, ale bohužel pochybuji, že bude existovat potom. Ach, ona nebude existovat!

LPL: Co si máme myslet o blahorečení Pavla VI.?

Biskup Fellay: Jednoduše není seriózní. Důsledek bude ten, že svatý může být každý, zejména tehdy, když je pro II. vatikánský koncil. Vše, co má něco společného s II. vatikánským koncilem, je nyní svaté, blahoslavené, kanonizované. Ještě jednou: Je to způsob, jak trivializovat svatost. Už ji nelze brát vážně, prostě není seriózní.

LPL: Rádi bychom uzavřeli tím, co včera citoval tisk z Vašeho kázání: „Neboj se!“ Pro věřící, kteří nebyli na této mši sv.: Můžete jim říci, jaké poučení by si měli z Vašich slov vzít?

Biskup Fellay: Tomu, co jsem řekl, se musí správným způsobem porozumět. Chtěl jsem jednoduše říci: „Neboj se,“ prostě tak. Řekl jsem, že, lidsky řečeno, jsou v každém případě vážné důvody mít strach, ale že na tento lidský strach musíme odpovědět nadpřirozeným pohledem, nasloucháním našemu Pánu, který věděl, že apoštolové mají strach; strach není nic nového. Tento strach tu

byl od dob apoštolů. Je jednou z nejmocnějších zbraní nepřátel Církve, především ďábla, neboť ochromuje apoštolskou činnost Církve. Snaží se zastrašovat, děsit. Tento strach musíme překonat, avšak ne hledáním lidských prostředků. Lidé se buď nechávají děsit realitou, nebo se pokoušejí odstraňovat problémy sami. V obou případech nám správnou odpověď dal náš Pán, když řekl: „Neboj se“; neboť my musíme hledat pomoc u Něho. Musíme vzhlížet k Bohu. A v krizi, která je tak zlá jako tato, je to všechno, co ještě máme. Pokud se týká nás lidí, je konec, je to beznadějně. Situace v Církvi je nevýslovná katastrofa. Je tu tedy skutečně důvod mít strach. Ale my nemáme právo nechat se ochromit, musíme jít vpřed, musíme nazpět dobývat ztracené a to se může dít pouze ve jménu Páně. Vzhlížejme k Bohu a hledejme pomoc, kterou nám Bůh slíbil.

Když Bůh žádal apoštolů, aby šli do celého světa, musel jim říci: „Nebojte se,“ ale také řekl: „Budu stále s vámi.“ To je pravé poselství, a nikoliv: „Boj se.“

(Rozhovor pro *La Porte Latine* vedli Jean-Paul Buffet a Jacques Buffet dne 27. října 2014.)

Postní řád

Půst přísný pod těžkým hříchem zavazuje od 18. do 60. roku věku na Popeleční středu a Velký pátek.

Půst od masa pod těžkým hříchem zavazuje na všechny pátky roku, pokud na ně nepřipadne svátek první třídy. Hříchu se nedopouští ten, kdo tento půst nahradí jiným skutkem sebezáporu či zbožnosti.

Z tradičních postů doporučujeme zachovávat přísný půst o všech pátcích postního času, ve středy, pátky a soboty Suchých dnů a o vigilií vánoční, svatodušní, vigilií svátku Všech svatých a Neposkvrněného početí (postní řád v domech FSSPX). Dle disciplíny starého Kodexu u nás zachovávané ruší páteční půst od masa pouze svátky zasvěcené.

Vzhledem k rozšiřování mylných informací některými laiky upozorňujeme, že v adventě kromě Suchých dnů a rovněž na Zelený čtvrtek žádný předepsaný půst není ani podle starého, ani podle nového Kodexu.

Program na rok 2015

Poutě a slavnosti

Slavnost Božího Těla

Kaple Královny posvátného růžence – 4. června – 10.00 hod.

Pouť k sv. Antonínovi

2. května – 8.00 hod. Mše sv. ve Frýdlantě nad Ostravicí
po Mši sv. pěší pouť na Prašivou

Cyrilometodějská pouť

Sady u Uherského Hradiště – 6. července – 10.00 hod.

Pěší pouť z Föhrenau do Mariazell

od 28. do 30. července

bližší informace a přihlášky p. Petr Stehlík - pstehlik@email.cz

Svatoprokopská pouť

Z Chocerad na Sázavu – 22. srpna

Svatováclavská slavnost

Praha – 28. září

Mše sv. v Michli – 10.00 hod.

poté pěší pouť na Vyšehrad k památné soše sv. Václava
a uctění sv. Václava společnou modlitbou

Růžencová slavnost

Kaple Královny posvátného růžence – od 3. do 4. října

15.00 hod. přednáška – 17.30 nešpory a výstav Nejsvětější Svátosti –
celonoční adorace – 9.00 růženec - 10.00 Mše sv., závěrečné požehnání a
růžencová oběť – od 14.00 růžencová veselice

Exercicie

Rekolekce pro dívky

(od 14 do 22 let)

Jaidhof

Začátek 27. 2. – 18.00 hod.

Konec 1. 3. – 13.00 hod.

250,- Kč

přihlášky sl. Martina Šimková – martinka007@googlemail.com

Exercicie pro ženy – Jaidhof

Začátek 7. 9. – 14.00 hod.

Konec 12. 9. – 13.00 hod.

2000,- Kč (studentky polovinu)

přihlášky P. Tomáš Stritzko – ptstritzko@fsspx.at

Letní tábory

Tábor pro chlapce od 6 do 14 let – Jaidhof

12. 7. – 25. 7. 1500,- Kč (každé další dítě ze stejné rodiny 1000,- Kč)

přihlášky P. Luděk Čekavý – plcekavy@fsspx.at

Tábor pro chlapce od 15 do 22 let – Šumava

23. 8. – 30. 8. 1000,- Kč

přihlášky P. Tomáš Stritzko – ptstritzko@fsspx.at

Tábor pro dívky od 6 do 14 let – Jaidhof

25. 7. – 8. 8. 1500,- Kč (každé další dítě ze stejné rodiny 1000,- Kč)

přihlášky sl. Martina Šimková – martinka007@googlemail.com

Tábor pro dívky od 14 do 22 let – Jaidhof

8. 8. – 16. 8. 1000,- Kč

přihlášky sl. Martina Šimková – martinka007@googlemail.com

POŘAD BOHOSLUŽEB NA ÚNOR – BŘEZEN

Růženec a možnost svatě zpovědi vždy půl hodiny před Mší sv.

BRNO-ČERNOVICE

Kaple Královny posvátného růžence, Faměrovo nám. 26

22. 2. a 22. 3.	– 17.30	– Mše sv. chorální a Svátostné požehnání
Ostatní neděle	– 10.00	– Mše sv. chorální a Svátostné požehnání
Každé úterý	– 18.00	– Mše sv. s lidovým zpěvem
2. 2.	– 18.00	– Svěcení svící a Mše sv. s lidovým zpěvem
6. 2.	– 18.00	– 1. pátek – Mše sv. s lidovým zpěvem
7. 2.	– 8.00	– 1. sobota – Mše sv. s lidovým zpěvem
18. 2.	– 18.00	– Popeleční středa – udílení popelce a Mše sv. chorální
6. 3.	– 18.00	– 1. pátek – Mše sv. s lidovým zpěvem
7. 3.	– 8.00	– Sv. Tomáše Akvinského, patrona křesťanských akademiků – Mše sv.
19. 3.	– 18.00	– Sv. Josefa – Mše sv. chorální
25. 3.	– 18.00	– Zvěstování Panny Marie – Mše sv. chorální
26. 3.	– 18.00	– Výroční requiem k úmrtí Msgr. Marcela Lefebvra
29. 3.	– 10.00	– Květná neděle – svěcení ratolestí a Mše sv. chorální
Ostatní dny	– 8.00	– Mše sv.

PRAHA

Praha - Michle, Michelská 1/7, Domov Sue Ryder

2., 4. a 5. neděle v měsíci	– 10.00	– Mše sv. chorální
1. a 3. neděle v měsíci	– 17.30	– Mše sv. chorální
18. 2.	– 17.30	– Popeleční středa – udílení popelce a Mše sv.

FRÝDEK-MÍSTEK

Zámecké nám. 1251, 1. patro

1. 2.	– 17.30	
15. 2.	– 10.00	
1., 15. a 29. 3.	– 10.00	– Mše sv. chorální

PARDOBICE

Dům techniky Pardubice, nám. Republiky 2686

1. a 15. 2.		
1. a 15. 3.	– 10.00	– Mše sv. chorální

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Metropol, Senovážné náměstí 2

8. a 22. 2.		
8. a 22. 3.	– 10.00	– Mše sv. chorální

UHERSKÝ BROD

Hřbitovní kaple, Starý hřbitov

31. 1.	– 17.30	
15. 2.	– 17.30	
1. a 15. 3.	– 17.30	– Mše sv. chorální

ŽDÁR NAD SÁZAVOU

*Dům kultury, Dolní 183/30, vstup levým bočním vchodem – v průběhu
Mše sv. bude zamčeno*

7. 2. a 7. 3.	– 16.00	
22. 2. a 22. 3.	– 10.00	– Mše sv. chorální

VELKÉ MEZIŘÍČÍ

Kaple Krista Krále

12. 2. a 12. 3.	– 17.30	– Mše sv.
-----------------	---------	-----------

Naše internetové stránky: <http://fsspx.cz>
Telefon na prioritát: 548 210 160

Dárcovské konto:
Název účtu: **CREDIDIMUS CARITATI**
Měna účtu: **CZK**
Číslo účtu: **258469826**
Kód banky: **0300**